

Gali sniegti, prasidėjo žiema.
Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:24

THIS ISSUE
CONSISTS OF
THREE PARTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
RAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. LVII

Library of Congress: Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gruodžio-December 23 d., 1970 m.

Kaina 10c

301

ADM. ELLIS IR BROWN PALEISTI PENSIJON

AUKŠČIAUSIAS TEISMAS LEIDŽIA RINKĖJAMS BALSUOTI NUO 18 M.

Sprendimas liečia tik federalinius rinkimus

WASHINGTONAS. — Amerikos Aukščiausias Teismas pirmadienį nusprendė, kad Kongresas pasielgė pagal konstituciją, leisdamas balsuoti 18 metų turintiems amerikiečiams. Šis Kongreso sprendimas tačiaus liečia tik federalinius rinkimus, — balsavimus renkant Prezidentą, Senato ir Atstovų Rūmų narius. Amžiaus sumažinimas negali liesti valstijų ar savivaldybių rinkimų, jei jos to nenori. Šis teismo sprendimas įneša visai naują dalyką. Neseniai Illinois gyventojai atmetė pasiūlymą, leidžiantį balsuoti nuo 18 metų. Panašiai pasielgė dar 10 valstijų gyventojai. Tik dvi leidžia balsuoti nuo 18 m., kitos keturios — nuo 19 m., trys — nuo 20 m.

Aukščiausio Teismo sprendimas sudarys rinkimuose daug keblumų. Reikės atskirti balsavimo lapų 18 metų balsuotojams, renkančiams tik federalinius pareigūnus, ir senesniems, renkančiams federalinius ir valstijų pareigūnus. Nauja tvarka gali pareikalauti didesnių išlaidų, naujų mašinų ir t. t.

Ateinančiuose 1972 metų prezidento rinkimuose galės dalyvauti apie 11 milijonų naujų balsuotojų. Įvairūs nuomonių apklausinėjimai rodo, kad jauni universitetų studentai laiko save daugiau liberaliais, negu konservatoriais. Šiais metais liberalais pasisakė 36,6% studentų, o konservatyviais — 18%.

Patebėta, kad keturiose valstijose, kur leidžiama balsuoti nesulaukus 21 m. tik vienas ketvirtadalis jaunų balsuotojų pasinaudojo ta teise ir balsavo praėjusio mėnesio rinkimuose. Tos valstijos: Aliaska, Georgia, Kentucky ir Havajai. Ši jaunųjų nenorą dalyvauti rinkimuose pastebėjo, nurodydamos, kad tarp 45 ir 64 metų amžiaus balsuotojų, rinkimuose dalyvavo 65%.

Čikagos žydai pritaria lietuviams

ČIKAGA. — Čikagos žydų organizacijų centras "Community Council of Jewish Organizations", kurio įstaiga yra 176 W. Adams Street, paršė laiška "Naujienoms". Laiske, kurį pasirašė organizacijos viceprezidentė Anne Blitstein, sakoma: "Kaip žydų bendruomenės Čikagoje narė, aš esu sukrėsta Pakrančių Sargybos elgesiu su pabėgančių lietuvių žveju. Aš savo nuomonę pranešiau prezidentui Nixonui. Čikagos lietuvių bendruomenė teisingai elgiasi protestuodama ir demonstruodama Čikagos Civic Centre.

Mes žydai, savo nelaimė, išmokome, kaip totalitariniai režimai interpretuoja tylą. Savo kalboje 1970 lapkričio 15 d. buvęs JAV ambasadorius Rusijoje, Charles Bohlen pasakė: "Protestai žydų Rusijoje vardu gali padėti, nes sovietų vadai nemėgsta pasipriešinimo žydų ir inteligentų tarpe. Jie nežino, kaip veikti toje situacijoje".

Neseniai "Daily Telegraph" vedamasis Londone rašė: Bolšoi teatro gastrolių atšaukimas Amerikoje dėl žydų demonstracijų baimės prieš valdžios remiamą antisemitizmą Rusijoje parodo, kad protestai dėl to klau simo rusams yra skaudūs".

Patyrimas, kuri turi žydų ir lietuvių bendruomenės, turi būti išmoktas ir visos Amerikos bendruomenės. Sovietai laiko tylą silpnumą, baigia savo laiška p. Blitstein.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Jau paskelbti kandidatai į vasario 23 d. aldermano rinkimus. Jų yra 176 asmenys, jų tarpe 11 moterų, vienas komunistų partijos narys, vienas katalikų kunigas. Trylik-tame varde kandiduoja 7 kandidatai, jų tarpe Juozas Bacevičius, o 19-tame Kazimieras Oksas, kuris turi du konkurentus. Pagarsėjęs kovotojas prieš vaikų vežiojamą autobusais, kun. Francis Lawlor kandiduoja 15-tame varde.

LOMBARD. — Elsie Moore iš Lombard, Ill., rašo "Chicago Tribune" laiške, kad įdomu būtų patirti kokiose aplinkybėse yra vargšas lietuvis jūreivis, kuriam nebuvo suteikta politinė globa. Ar jis gyvas ar miręs, ar vis dar kankinamas? Ar turės drąsos Amerikos "ponai" pasiteirauti ar net eiti taip toli ir reikalauti jo sugrąžinimo, klausia Elsie Moore.

TOKIJO. — Amerika išves iš Japonijos ir Okinawos salas 17,000 kareivių iki kiti metų vidurio. Šiuo metu Japonijoje yra 39,000 ir Okinawoje 80,000 amerikiečių.

SAIGONAS. — Amerikos kareivių skaičius P. Vietname sumažėjo iki 339,200, o iki gegužės 1-mos jų bus 284,000.

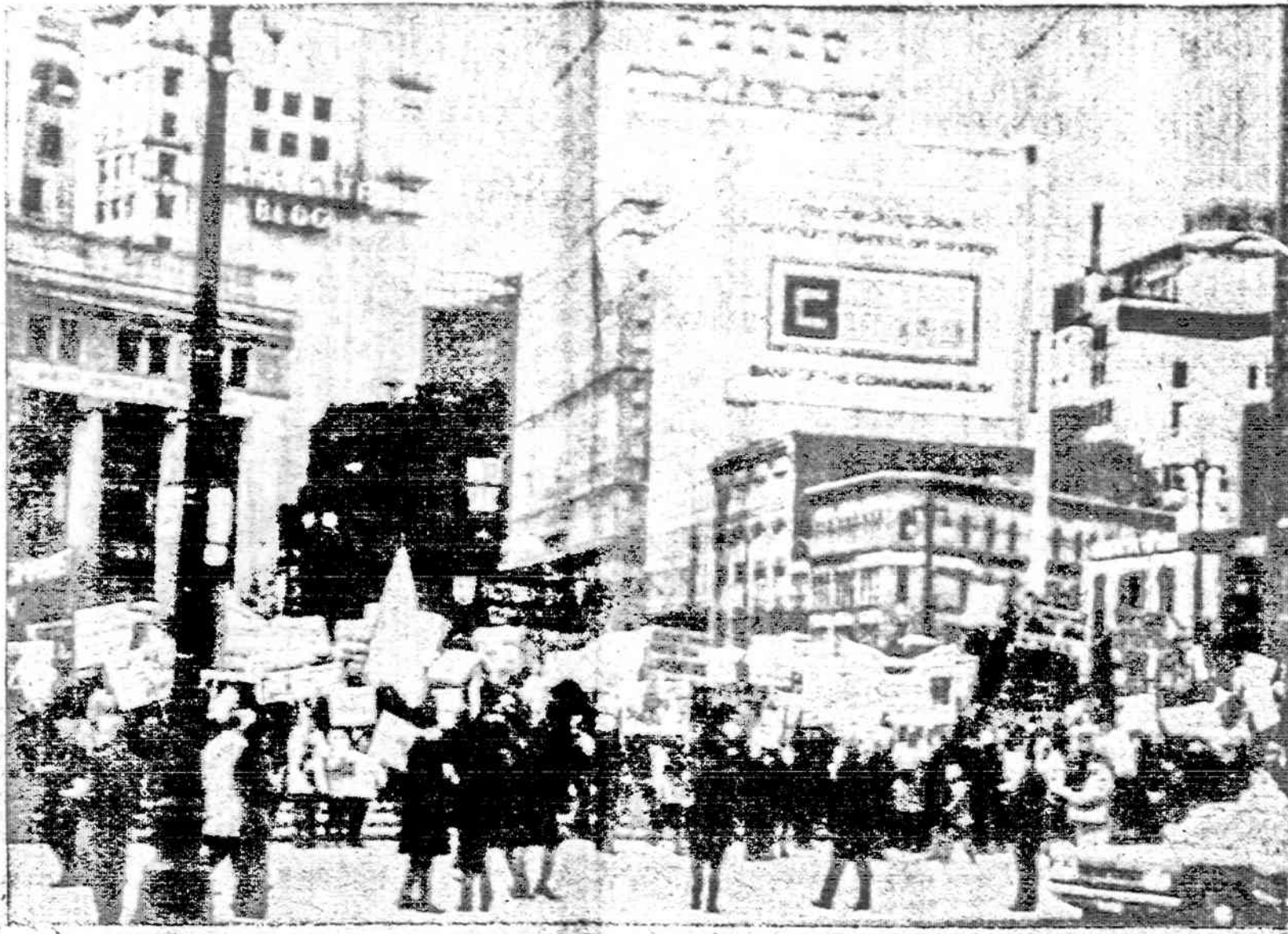
BUDAPEŠTAS. — Vengrų fechtavimo meistris, vienas stipriausių šio sporto atstovų pasaulyje, dr. Jonas Kalmar pabėgo į Austriją ir dabar yra Vakarų Vokietijoje.

MADRIDAS. — Ispanijos adm. Louis Carrero Blanco, Franco pavaduotojas, pagrasino savo kalboje, kad valdžia griežtai sutramdys visus komunistus ir sąmokslininkus.

Generolas Giapas grasina Amerikai

TOKIJO. — Šiaurės Vietnamo gynybos ministeris Giap pasakė kalbą kariuomenės įsteigimo 26 metų minėjime. Jis pareiškė, kad Amerika neturinti teisės siųsti savo žvalgybos ir kitokių lėktuvų virš šiaurės Vietnamo ir kad tokie skridimai bus vedamasi Londone rašė: Bolšoi teatro gastrolių atšaukimas Amerikoje dėl žydų demonstracijų baimės prieš valdžios remiamą antisemitizmą Rusijoje parodo, kad protestai dėl to klau simo rusams yra skaudūs".

Generolas Giap atmetė Amerikos aiškinimą, kad Hanojaus vyriausybė sutiko su žvalgybos lėktuvų skraidymais. Tas aiškinimas esąs Nixono valdžios fabrikacija. "Amerikos imperialistai užpuolė mus", pareiškė Giap, o dabar reikalauja, kad mes nesigintume". "Mes turime teisę sunaikinti priešą, puolantį mūsų šalį ir mes jį sunaikinsime", pagrasino generolas.

Bendras protesto dėl Simo Kudirkos išdavimo vaizdas Detroito vidurmiesty 1970 m. gruodžio 5. Nuotr. K. Sragausko

Britų dokumentai apie karo pabaigą

LONDONAS. — Britanijos valdžios dokumentų įstaiga paskelbė 89 tomus Jungtinio Sąjungininkų Štabo Praėjusiam Pasauliniame kare protokolų iki 1945 metų gruodžio 31 d. Britų įstatymai reikalauja, kad slapti valdžios dokumentai 25 metus nebūtų skelbiami. Kai kurios štabo protokolo vietos ir dabar saugomos sumetimais, išleistos. Iš tų protokolų matosi, kad baigiantis karui, britų ir amerikiečių karų vadai jau bijoję galimo sovietų įsigalėjimo Europoje. Amerikos štabo viršininkas gen. George Marshall klausinėjo britų štabo viršininką lordą Alanbrooke, ar vokiečiai leistų sąjungininkams įžengti į Europą su stabdyti rusų.

Lordas Allanbrooke, pasitaręs su čekoslovakijos politikui Eduardu Benešu, priėjęs išvados, kad rusai bus labai nuvarginti karo ir nesieks užimti Europos. Benešo manymu, rusams reikės kelių metų atstatyti ekonomiką ir atgauti jėgas.

Britų štabo viršininkas pasakė gen. Mashallui, kad jo nuomone, rusai reikalaus dides Lenkijos, mažiausiai dalies Baltijos valstybių ir privilegijų Balkanuose.

Britų admiras Sir Percy Noble ragino karo vadus pulti nacius pas Balkanus, o ne per Prancūziją. Tuo keliu būtų užkirstas rusų įsibrovimas į Rytų Europą, tačiau gen. Eisenhoweris norėjęs pulti pietų Prancūzijoje.

VATIKANAS. — Paskutinieji įvykiai Lenkijoje visai sumąžino viltis, kad Popiežius galėtų vykti vizito.

Reikalauja žydams mirties bausmės

MASKVA. — Sovietų prokuroras Leningrado žydu teisme Sergejus Solojevas pareikalavo kaltinamiems samokslu lėktuvą pagrobti žydams sunkių bausmių. Dviem jų reikalaujama mirties bausmės, o kitiems kalėjimo bausmės nuo 5 iki 15 metų.

Mirties bausmės prokuroras reikalauja majorui Markui Dimšicui, kuris sugalvojo planą ir suorganizavo kitus ir kaltinamajam Eduardui Kuznecovui, pas kurį milicija radusi revoliučių ir kaltinimų paaiškėjo, kad Leningrado žydai planavo susėsti į Leningrado-Talino lėktuvą ir jį pakilus priversti lakūnus skristi į Kariją ir vėliau į Suomiją. Karijoje į lėktuvą turėjo įlipti dar keturi asmenys.

Kaltinamieji žydai nesigynė planavę pabėgti ir aiškino, kad sovietų valdžia galėjo išvengti šio įvykio, išleidama kaltinamuosius laisvai išvažiuoti, kaip jie pakartotinai prašė.

Prancūzijos "Le Monde" benidrabis Andre Fontaine, rašydamas apie kietėjančią sovietų valdžios laikyseną, nurodo, kad paskutiniu metu visi įvykiai rodo Maskvos kietėjimą. Tarp tų įvykių autorius nurodo "Lietuvos žydų teismą dėl lėktuvo grobimo". Tai yra pirmas šaltinis, nurodęs Leningrado teismuosius esant "Lietuvos žydais".

RIO DE JANEIRO. — Brazilija pažadėjo teroristams paleisti iš kalėjimo 51 politinį kalinį už šveicarijos ambasadoriaus paleidimą. Jie bus išsiųsti į Alžirą. Kai kurie kaliniai, kurių bausmės baigiasi, nenori išvažiuoti.

Jugoslavus kviečia pasilikti namie

BELGRADAS. — Jugoslavija vilioja sugrįžti namo visam laikui savo užsienio gyventojams, kurie darbininkus. Jie šiuo metu grįžta Kalėdoms namo ir visuose sienos perėjimo punktuose jiems dalinamos valdžios išleistos knygelės, kuriose surašyti darbai ir progos geros gyventi ir daug uždirbti Jugoslavijoje.

Tūkstančiai jugoslavų gyvena Austrijoje, Vakarų Vokietijoje ir Šveicarijoje. Jie išmoko specialybę gerai uždirba ir negalvoja apie pasilikimą namie. Slovenijoje vietinė valdžybė užsienio darbininkams siūlo galimybes steigti savo biurolus. Bosnijoje vienas batų fabrikas prašo užsienio darbininkų paskolinti fabrikui pinigų 350 dol. vieniems metams. Už šią paskolą darbininkai galėtų gauti garantuotą, pastovų darbą ir nemažas algas, o-fabrikas už paskolintus pinigus įsigytų naujas mašinas.

Jugoslavija negali darbininkams mokėti tokių algų, kaip užsienio valstybės, todėl darbininkams siūlomos kitos lengvatos: nauji namai, žemės plotai, atleidimai nuo mokesčių.

WASHINGTONAS. — Amerikos cigarečių vartotojai kiekvienas surūkę šiais metais vidutiniškai po 4,030 cigarečių, kas yra vienas žmogui daugiau, negu pernai. Tai didžiausias kiekis per ketveris metus.

ROMA. — Italijos elektrinių darbininkai streikuoja ir italams gali tekti Kalėdas švęsti be elektros.

PAKRANČIŲ SARGYBA REKOMENDAVO TEISMĄ, VOLPE SAKO: NIEKO NEDUOS

WASHINGTONAS. — Pakrančių Sargyba baigė savo tyrimą Simo Kudirkos išdavėjų: admirolo Ellis, kapitono Brown ir "Vigilant" kapitono Eustis byloje. Pakrančių Sargybos viršininkas, admiras Bender, susipažinęs su tyrimo duomenimis, rekomendavo kariškius: Ellis ir Brown teisti kariniame teisme. Transporto sekretorius Volpe, kurio įstaiga priklauso Pakrančių Sargyba, šią rekomendaciją pakeitė ir leido abiem karininkams pasitraukti iš tarnybos. Abu jie buvo tyrimo komisijos pripažinti apsidėmimu pareigose. Kartu Pakrančių Sargybos tyrimo komisija pareiškė kritiką Valstybės departamentui, kuris "nedavė pakankamo, laiku ir padedančio patarimo, kaip tinkamai elgtis su pabėgėliais".

Brežnevas pritaria lenkų politbiurui

VARSUVA. — Sovietų Sąjungos valdžia ir komunistų partija atsiuntė Lenkijos komunistų partijai laiška, kuriame palaminamas naujas lenkų partijos vadas Edward Gierek, kuris esąs "nuoširdus Sovietų Sąjungos draugas". Brežnevas, kuris pasirašė laiška, reiškia viltį, kad Lenkija "nugalės dabartinius sunkumus ir sąjungs visus darbo žmones į pirmą socializmo idealų eilę".

Varšuvoje sklinda gandai, kad prieš Gomulkos pašalinimą, Varšuvoje slapta lankėsi pats Brežnevas ar kuris kitas aukštas sovietų partijos pareigūnas.

Varšuvos radijas paskelbė, kad apie 80 nuosimčių visuose darbininkų Gdanske ir Gdynioje jau sugrįžo į darbus, tačiau nieko nesakoma apie padėtį Štetine, Sopote, Slupske ar Elblage. Žiniomis iš Stettino, čia buvo sudeginta komunistų partijos būstinė. Telefonu ryšiai tarp Varšuvos ir Gdanskio jau atstatyti, tačiau jų dar nėra tarp Varšuvos ir Stettino.

Lenkijos komunistų partijos vado pakeitimas priverė Varšuvos pakto valstybes atidėti pirmadienį turėjusį įvyktį gynybos ministerių suvažiavimą Budapešte. Vienoje kalbama, kad dabartinis lenkų premjeras Cyrankiewicz politbiure vadovauja liberaliniam komunistų sparnui, o buvęs vidaus reikalų ministras Moczar yra kietosios linijos šalininkų vadas. Naujas pirmasis partijos sekretorius Gierek turėsias balansuoti tarp tų dviejų linijų.

Stebėtojai galvoja, kad lenkų valdžioje bus daugiau pakeitimų. Manoma, kad premjero vieta bus atiduota kitam, o Cyrankiewicz taps prezidentu Spychalskio vietoje.

Iš Paryžiaus Milt Freudenheim, "Daily News" korespondentas, praneša, jog ten galvojama, kad vokiečių-lenkų santykiai bus paliešti Gomulkos pašalinimo. Dabartinis partijos sekretorius Gierek buvo nekartą pasisakęs prieš vokiečių išleidimą iš Lenkijos dėl ekonominių sumetimų.

SANTIAGO. — Čilės prezidentas Allende vakar turėjo paskelbti apie Čilės vario kasyklų nacionalizavimą. Kai kurių spauda jau seniai reikalauja nusavinti užsienio kapitalą vario pramonėje. Daugiausia nukentęs amerikiečiai.

PHNOM PENHAS. — Kambodijoje komunistai puola nebaigtą statyti upės užtvanką, kuri Kambodijai kainavo 20 milijonų dol.

Abu minėti Pakrančių Sargybos karininkai gavo ir po tarnybinį papeikimo lapą. Admirolas Ellis tuo metu, kada Kudirka buvo išduotas, sirgęs, tačiau jo padėjėjas Brown "netinkamai" ejo pareigas, nesugebėjo vykdyti viršininko atsakomybės".

Transporto departamentas pranešė, kad Ellis ir Brown pareigas baigs sausio 31 d. Korespondentams klausiant, kokias pensijas karininkai gaus, transporto departamento pareigūnas atsakė nežinąs.

Sekretorius Volpe sutiko su admiralu Benderio rekomendacija, kad kapitonas Eustis būtų perkeltas į kitas pareigas su tarnybinio papeikimo raštu. Volpe pareiškė, kad, jo nuomone, karinis teismas dabar nieko neatstiektų. Klaidos Pakrančių Sargyboje buvo pataisytos, daugiau tokių įvykių nebus, abu karininkai mato savo klaidą ir jau buvo iš įvairių šio krašto šaltinių gerokai nubausti. Admirolas Ellis yra 56 metų, o kapitonas Brown — 50 m. Jų ankstyvą pensiją irgi galima laikyti bausme.

Atstovų Rūmų pakomitečio pirm. Wayne Hays kritikavo transporto sekretorių Volpe, kad jis leidžia karininkams išeiti pensijon be teismo. Jis žada kvieisti juos į komiteto apklausinėjimus pažūrėti "kas juos verčia taip galvoti, kaip jie galvojo". Atstovas Hays pareiškė, kad kapitonas Eustis buvo padarytas atpirkimo ožiu. Jo karejera yra sugadinta, o kitu du iš eina pensijon, priekalstavo Hays.

Priminė išduota lenkų pabėgėlių

ČIKAGA. — "Chicago Tribune" vakar išspausdino skaitytą John Switalski laiška, kuriame jis sako, kad lietuvių pabėgėlio atidavimas primena jam panašų negrąžų įvykį Amerikos civilinio karo metu. Po 1883 metų Lenkijos sukilimo ir jo numalšinimo Rusijos caras pasiuntė į Ameriką savo laivyną geros valios vizito. Amerikos uostuose iš tų rusų laivų pabėgo 85 jūreiviai ir įsirašė savanoriais į Amerikos armiją.

Vienas tų jūreivių neslėpė, kad jis yra lenkas. Rusija pareikalavo jį sugrąžinti. Tuometinis karo sekretorius Stanton lenką surado jau fronte, Virginijoje ir atidavė jį rusams. Jis buvo teisiama karo lauko teisme ir New Yorko uoste pakartas nuo rusų laivo stiebo.

Laiško autorius pridėda, kad nežiūrint spaudos ir viešosios opinijos protestų, prezidentas Lincolnas nepašalino Stanton iš jo vietos.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
"NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS, BIZNIERIAMS,
PROFESIONALAMS, BENDRADARBIAMS IR
VISIEMS GEROS VALIOS ŽMONĖMS LINKI

NAUJIENOS

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VII-JI METAI

NR. 44 (304)

Tik vyresniosioms skautėms:

ZENKLELIO KONKURSA

Projekrai atsiunčiami ligi kovo 15

Vyresniosioms skautėms pagedaujant, yra skelbiamas vyr. skautių ženkluko projekto konkursas. Konkurso laimėtojos premija — apmokėta kelionė į Europos skautų stovyklą, įvykstančią 1971 metų vasarą Vokietijoje.

Ženkluko projektai siunčiami iki 1971 metų kovo 15 d. ps. A. Bačkajūnėi, Liet. Skautių Sesių Vyr. Skautių Skyriaus vedėjai. Su projektu atsiunčiamas ir ženkluko paaiškinimas: ką reiškia pasirinktos spalvos, simboliai ir ženkluko pavidalas. Konkurse gali dalyvauti tik gražiosios kartotekos lapus vyr. skautės ir vyr. skautės kandidatės. Kartotekos lapų gražinimo data — sausio 15 d.

Vyr. skautių skyriaus vedėja kviečia seses gausiai šiame konkurse dalyvauti.

Liet. Skautių Sesių
Vyresniųjų Skautių Skyrius

SUTIKDAMOS NAUJUOSIUS METUS

Zemaitės d-vės sesės
mielai mini buvusius

Zemaitė buvo lietuvių literatūros klasikė, kuri pažadėjo žmones su užuojauta, gaivia širdimi ir psichologiniu tikrumu. Vardas atitinka šią draugovę, kuri sąžiningai dirba ir vykdo savo šikį. „Kas bus, kas nebus, mūs, žemaitės, parengs“.

Zemaitės draugovė — viena iš didžiausių draugovių Chicagoje. Adresas Vartų tunte.

Dvė sudaro 35 skautės ir kandidatės. Kūrimosi laikui — 1958 m. rugsėjo mėn. 27 d., draugovė vadovavo sesė Regina Kuciėnė. Tuo metu draugovėje buvo keturios skiltys. Sesės vykdavo Brighton Parke, vėliau persikėlė į Jaunimo Centra. Tais paties metais draugovė išigijo vėliavą, ir Aušros Vartų tunte desimtmčio minėjimo progą. L. S. Sesių dvasios vadovavo kunigaikštis Stasys Vėliavą pašventino. Priklaušiančios šiai draugovei skautės vykdavo iškilias Lemonte ir prie Maple ežerų; kartais dalyvaudavo lietuvių radijo programoje.

Išėjus ir kitoms drauginėms — ps. Saulėi Sietenei ir Sesei Domijonaitienei — jų pareigas perėmė ps. Regina Smolinienė, kuri vadovavo dvejus metus. Kadangi buvusios skautės išėjo į vyresniųjų skautių gyvenimą, darbas buvo pradėtas su naujomis skautėmis. Draugovės skaičius didejo, ir buvo įvykdytas konkursas veiklai prapleisti. Tasakai buvo gausiai mi už patyrimo laipsnio ir apdovanojimų išigijimą, dalyvavimą sueigose, tvarkingumą, už meninius pasirodymus tunto ar draugovės lauzuose, rankdarbių, iliustracijų ir lietuviškai parašytus straipsnius. Stebėdamas iškilmingą draugovės sueigą, dalyvavo ir keletas amerikiečių skautių Mąstymo Dienos progą.

Vadovės keičiasi, bet gera nuotaika nesikeičia.

Vienius metus sėkmingai vadovavusi, pasitraukė sesė Vida Meiluvienė. Toliau su linksmu nuotaika ir grąžiom pastangomis vadovavo sesė Eleonora Šalčiūnienė. Tuo metu draugovė priklausė 22 skautėms ir 11 kandidatėms, kurios buvo paruoštos įžodžiu. Buvo štruosta Kaledinė eglutė, Motinos dienos minėjimas, o šv. Kazimiero progą draugovė dalyvavo Kaziuko

mušėje, gražiai įrengdama vaikų kambarį. Draugovės dalis su savo vadovėmis aplankė „Draugę“ susipažindamos su spaudos darbais; vyko į Jonyai „sodybą“ (Indianoje) iškylai. Visos sueigos buvo pradėtos formaliai su žvakės uždegimu ir skautiška dienos mintimi, kurios pagrindu norėta praleisti savaitę.

Vėliavą vadovė perėmė sesė Danutė Gierstikienė, buvusi draugininkės pavaduotoja. Kiekviena savaitė buvo paskirta tam tikram tikslui: pvz., vieną savaitę praleidavome dainų mokymui, kitą rankdarbiams, ir skilties sueigai, kitą patyrimams išgyti, ketvirtą — draugovės sueigai ir t. t. Įvyko kaukių balius ir rimta Kaledinė programa, kartu su penkių skiltių veizdingais pasirodymais. Taip pat buvo renkami geriausiai patyrimais padaryti kalediniai ornamentai, išdalintos įvairios dovanos. Draugovės dalis su dideliu entuziazmu atliko pasirodymą Mąstymo Dienos sueigoje; pavaizduodama vienybę ir taiką tarp tautų. Teko ir planingai pasiruošti Tautinei stovyklai.

1969 m. buvusi draugovės adjuntantė sesė Eireta Plepytė perėmė d-vės pareigas ir iki šios dienos vadovauja su pasiryžimu patenkinti jaunimą.

Tais metais draugovės skautės dirbo savo originaliai papuoštoje ir smagioje kavinėje Kaziuko mušėje. Pavasarį buvo paskelbtas dainų konkursas, kurį laimėjo „Liepsnos“ skiltis, išrašydamos 170 jomis žinomų dainų.

Šių metų naujos rudens sueigos prasidėjo skirtingai — su šakelėmis tarp jų įdomiausių būdamas iškyla į „Swallow Cliff Woods“ su Lituanicos tunto Perkūno draugovė. „Zemaitės“ gausiai dalyvavo ir skiltininkų suvažiavime, kur teko bendradarbiauti ir išgyti naudingų skautiškų žinių. Be to, bučo sode, skautiškų žaidimų šventėje, gerai nusiteikusios žemaitės draugovės sesės, pasiryžusios laimėti pirmųjų vietų premijas.

Po vienos sueigos Marquette Parke, lapkričio 1 d. buvo pravaista pirmoji neformali draugovės sueiga Jaunimo Centre. Įvairūs stovykliniai ir Dainavos suvažiavimo įspūdžiai buvo išreikšti ir svarstomos idėjos, kaip pagerinti ateities planus.

Antrąją savaitę jau kiekvieną skautė savarankiškai pradėjo eiti skautišką programą. Taip pat, stovykloje pasižymėjusios buvo pasveikintos, stovyklinės skiltininkės nuo pareigų atleistos,

IS SVEIKINAMŲJŲ KALEDINIŲ LAISKŲ

Sv. Kaledų ir Naujųjų Metų progą sveikiname Sesių vadovės, sesės, tėvelius ir visus talkininkus bei remėjus. Linkime Jums sėkmingų ir laimingų metų asmeniniame gyvenime. Sesių vadovėms ir sesėms linkime darbinių ir skautiškais darbais gausingų metų!

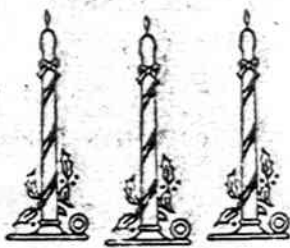
Budime!

s. Lilė Milukienė,
Vyriausia Skautininkė
ir
Liet. Skautių Sesių Vadija

Džiaugsmingų Sv. Kaledų, sėkmingų ir skautiškais darbinių 1971-ųjų metų linki

Vidurio Rajono Vadija

VEIDAI IR DARBAI

★ Ruošiamasi jungtinei šventei dviem vykiams paminėti. Liet. Skautų S-gos Vidurio Rajono vadovybė ruošia Chicago skautams ir skautėms bendrą Vasario 16-tos ir šv. Kazimiero minėjimą, kuris įvyks vasario 28 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Jaunimo Centre. Dėl patalpos ribotumo, šventėje dalyvaus po dvi draugovės iš kiekvieno Chicago tunto: Lituanicos, Aušros Vartų, Kernavės ir Nerijos vietininkijos.

★ Nauja staigmena skautiškame sąjūdyje — meninės varžybos. Balandžio 17 d. Chicagoje įvyks visų Vidurio Rajono skautiškųjų vienetų meninių pasirodymų varžybos. Laimėtojams bus teikiamos premijos. Artimoje ateityje bus paskelbtos smulkesnės informacijos. Šiose varžybose dalyvaus Detroito, Chicago, Clevelando ir Omahos miestai, kurie jau ankstyvą rudenį buvo painformuoti rajono vadijos bendraraščiais.

Pėr pasaulį marga
Zengiamė smagiai,
Ir, pamirš vargą,
Sypsomės linksmiai.
Tra lia lia...

Kur laukuos žiedai
Supasi lengvai,
Ten širdis jauna
Plaka su ganta.

s. Nora Sugintaitė

VIENAS IS NAUJUJŲ SKAUTININKŲ —
ps. SIGITAS MIKNAITIS,
paaukštintas lapkričio 1 d. LSS Pirmios nutarimu, praėjusios vasaros „Nemuno“ stovyklos viršininkas Rako miške.

★ Pirmasis planas įvykdytas: nustatyta Kaziuko mugės data. Tradicinė skautų-čių Kaziuko mugė Chicagoje įvyks kovo 9 d., Jaunimo Centre. Atidarymo apeigoms vadovaus Nerijos vietininkijos jūrų skautės. Rankų darbai dar neprasidėjo, bet vadovai ir vadovės su tėveliais ir meistras — instruktoriais yra pramatę netrukus atidaryti laisvalaikio dirbtuvėles Kaziuko mugės eksponatams.

★ Po visų pratybų ateis graži vasara ir stovykla Rako miške. Ateinančios vasaros Chicago skautų-čių stovykla įvyks liepos 11-25 dienomis. Tėvai labai prašomi pasižymėti šią datą šeimos įvykių kalendoriuje, planuojant atostogas, išvykas ar naminius darbus.

★ Žvaigždžių vakaras Omahoje. Omahos vyr. skautių Šatrijos Raganos būrelis lapkričio 14 d. suruošė saunų Žvaigždžių vakarą, į kurį atsilankė nemažai svečių.

Programą išpildė viena žvilės draugovės skiltis, padainuodama dainelę, kuriai gitara pritarė Rūta Radžiūnaitė. Buvo suvaidinti du vaidinimai, sukurti pačių skautių; jie labai visiems patiko. Vyr. skautės pa-

soko Bačkų Valsą ir padainavo. Po programos ps. Irena Lileikienė pakvietė įsijungti ir svečius, bendrai dainuojant „Mie-li draugai“. Dainai planu priitarė vyr. skautė s. Danguolė Antanelytė.

Programos pranešėja buvo vyr. skautė s. Violeta Kazlauskaitė, o viso Žvaigždžių vakaro vadovė — ps. Irena Lileikienė. Prie šio vakaro pasisekimo tal-kino ir broliai vyčiai. Jaukiai išpuoštoje salėje prie geros muzikos svečiai vaišinosi skaniais skautių-remėjų suaukotais kepsniais ir linksminosi.

★ Filisterių skautų knygų leidimo fondo sumanymai. Filisterių skautų centro valdyba vykdo originalių knygų leidimo fondo planą, kuris rado reikiamą pritarimą, penkiolikai filisterių pasirašius pasižadėjimus aukoti po 100 dol.

Pagrindą sudaro FSS-ASS remuose esanti organizacija su daugeliu pajėgių narių tarnauti išievių lituanistinams reikalingas. Bus rūpinamasi rasti lėšų ir administruoti trijų rūšių literatūros leidimą: a) originalią grožinę kūrybą; b) literatūrą paugliams pigia vienkartinio naudojimo forma („pocket books“) ir c) mokslinius-publicistinius

veikalus. Veikalų atranka bus vykdoma su LB svietimo Taryba.

Nors knygų leidimo fondas dirbs ASS priežiūroje, jo remėjais gali tapti visi. Fondo pastangos nesiribos akademiku-skaitytojų gretomis, bet bus kreipiamos visų lietuvių naudai.

★ Jau spausdinama knyga „Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės“. Autorius — K. Ališauskas. Redagavo Pr. Cepėnas. Spausdina dr. Morkūno spaus-tuvė Chicagoje.

Knyga apima laikotarpį nuo 1917 m. iki 1920 m. pradžios. Pagrindą sudaro lietuvių kovos su bolševikais ir bermontininkais. Bus atspausdinta 1971 m. kovo-balandžio mėn.

Iki šiam laikui istorijos apie kovas dėl Lietuvos nepriklausomybės mes neturėjome, tad ši knyga bus vienintelis liudininkas apie mūsų kovas dėl laisvės. Joje bus santrauka anglų kalba.

Veikalui išleisti reikalingos lėšos. Šį aplinkybę verčia krep-tis į lietuviškąją visuomenę ir organizacijas, prašant paramos. Autorius karys veteranas — K. Ališauskas kviečia į talką būti knygoms mecenatais, remėjais ar prenumeratoriais. Iš anksto užsisakiusiems ir pinigų sumokėjusiems kainuos \$12. Veikalo mecenatais bus įmokėjusieji nemažiau \$200. Veikalo remėjais bus įmokėjusieji nemažiau \$25. Mecenatų ir remėjų sąrašai bus paskelbti knygos pabaigoje.

Čekius ar perlaidas siųsti: K. Ališauskas, 7812 So. Wash-te-naw Ave., Chicago, Ill. 60629, arba M. Reklaitis, 6648 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

MALONUS CLEVELANDŲ VASAROS ATSIMINIMAI,
kada per 200 skautų-čių ir tėvelių iškylavo Metropolitani parke. Nuotraukoje V. Nasvytytė ir N. Maželytė vaidina prie lauko. V. Bacevičiaus nuotr.

„NAUJIENAS“ SKAUTO VISŲ
SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD „NAUJIENOS“ PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

LINKSMŲ KALEDŲ VISIEMS LINKI UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION DIREKTORIAI IR VALDYBA

VALDYBA:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas
OLGA RYPKUS Sekretorė ir biznio vedėja
NORBERT JANKOWICZ, Viceprezidentas ir
Sekretorės pavaduotojas
K. M. AUGUST Izdininkas

DIREKTORIAI:

K. M. AUGUST WILLIAM V. MANKUS
JOHN E. HARTNETT BETTY J. SANN
NORBERT JANKOWITZ LILLIAN A. TOTH
PAUL J. RIDIKAS ARTHUR E. TUMOSA
OLGA RYPKUS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL. 60608

Telefonas: 421-3070

NUKNIAUKTAS KOSTIUMAS

Lyja. Bet namai jau čia pat. Senyvas vokiečiai jam pastoja kelią.

— Šitaip mieste negalima vaikščioti. — Jis pasako, žiūrėdamas į jo nugarą krūtine.

— Man viską pavogė.

— Tai neturėtų atsitikti.

— Taip, bet vistiek atsitiko.

Mano rūbus pavogė parko plaže.

— Pavogė ar nepavogė, vistiek negalima šitaip vaikščioti.

Kur gyvenai?

— Čia pat. — Ir nurodė ranka.

— Kas pavogė?

— Nežinau... Man ir nesvarbu.

Lietus dabar pradeda kristi su ledais.

Jis žaidžia ir šokinėja mažom žvakelėm ant asfalto.

Senukas, didesnę logiką ir darnumą matydamas tarp jo ir lietaus, kaip tarp savęs ir savo sušlapusių rūbų, pasitraukia į šalį, murnėdamas kažką panašaus.

Įšokęs į namų koridorių, jis bėgti užkopia į trečią aukštą.

Girdi atsitarant vienas duris, nustebimo balsus ir lietaus užimamą.

Savo kambarį, sluostydamas šlapius plaukus, jis stebi sunkiai krentančius lietaus lašus barbe-

nant į lanko stiklus. Iš kito kambario ateina pianino garsai. Pradeda griauti.

Jis ramiau atsidūsta. Staiga muzika nutyla. Žingsniai prieškambarį. Frau Bohlen kažką išleidžia į vidų. Jis girdi balsus. Po to kažkas pasibeldžia į jo duris.

Jis nusijuokia ir, žengdamas prie durų, rengiasi atrasti pasiteisėjimo žodžius.

Bet ką? Ir visa diena, kaip žaibas, jam švisteli akys...

— Vandui buvo vėsokas ir, kai debesio kraštėlis užsidegė gaisru ir saulė jam parodė savo pilną karštą veidą, jis apako valandėlei: kur bežiūrėtų, maži taškeliai, kaip sniegas dengė visą upės paviršių...

Jis išlipo į krantą ir, berdamas lašus ant degančio smėlio, nusitriksėjo, kaip žiogas, prie savo rūbų.

Iš po krūmų kyšojo jo rankšluostis, bet jo antklodė, marškiniai, rūbai ir batai dingę... Dar saulės apakintas jis patikrino porą gretimų krūmų. Lyg pro rūkus jis matė kažkieno besišypsantį veidą ir girdėjo žodžius "Viele Danke". Tada jis pajuto skausmą krūtine — vieną

is tų, kurie tęsiasi ir tęsiasi — ir kai jis galų gale atsigrėbė, jo mintys buvo dar bespalvės.

Jis klajojo ratu, bet nieko nematė ir rūbų nerado. Laikas bėgo. Debesys užgūlė saulę ir parke atsirado daugiau šešėlių.

Jis kartais galvojo — jo marškiniai nudevėti, bet galia sunkios antklodės ir naujo vasarinio kostiumo. Kartu dingio ir jo pinigė, apie penkiasdešimt markių ir maisto kortelės. Dingio pištukas, nosinė ir adresų knygutė su poezijos juodraščiais.

Jis atsigulė ant vėsios žolės ir stebėjo parką aplėdžiančius žmones. Lengvas vėjelis vėsinė krūtine ir jis kiek apsiraminė.

Oras atšalo, sutemo ir jis apsisprendė grįžti namo. Dar kartą, apsidairęs, apžiūrėjo krūmus, patempė trusikus ir pajudėjo į miesto pusę.

Jo namai nepertoliausiai nuo parko krašto. Frau Bohlen gal ruošia vakarienę? Jos sesuo gal skambina pianinu? Nepastebės.

Išėjęs iš parko, jis perėjo į kitą gatvės pusę. Asfaltas lipo prie jo basų kojų, pažadindamas jį naujon realybėn. Jis pajuto lipumą ir savo jautrių padų egzistenciją. Kažkas sustojo ir atsigrižęs pažvelgė į jį akimis.

Pro šalį pralėkė dviratininkas, mesdamas vėjo bangą ant jo vėsiaus kūno.

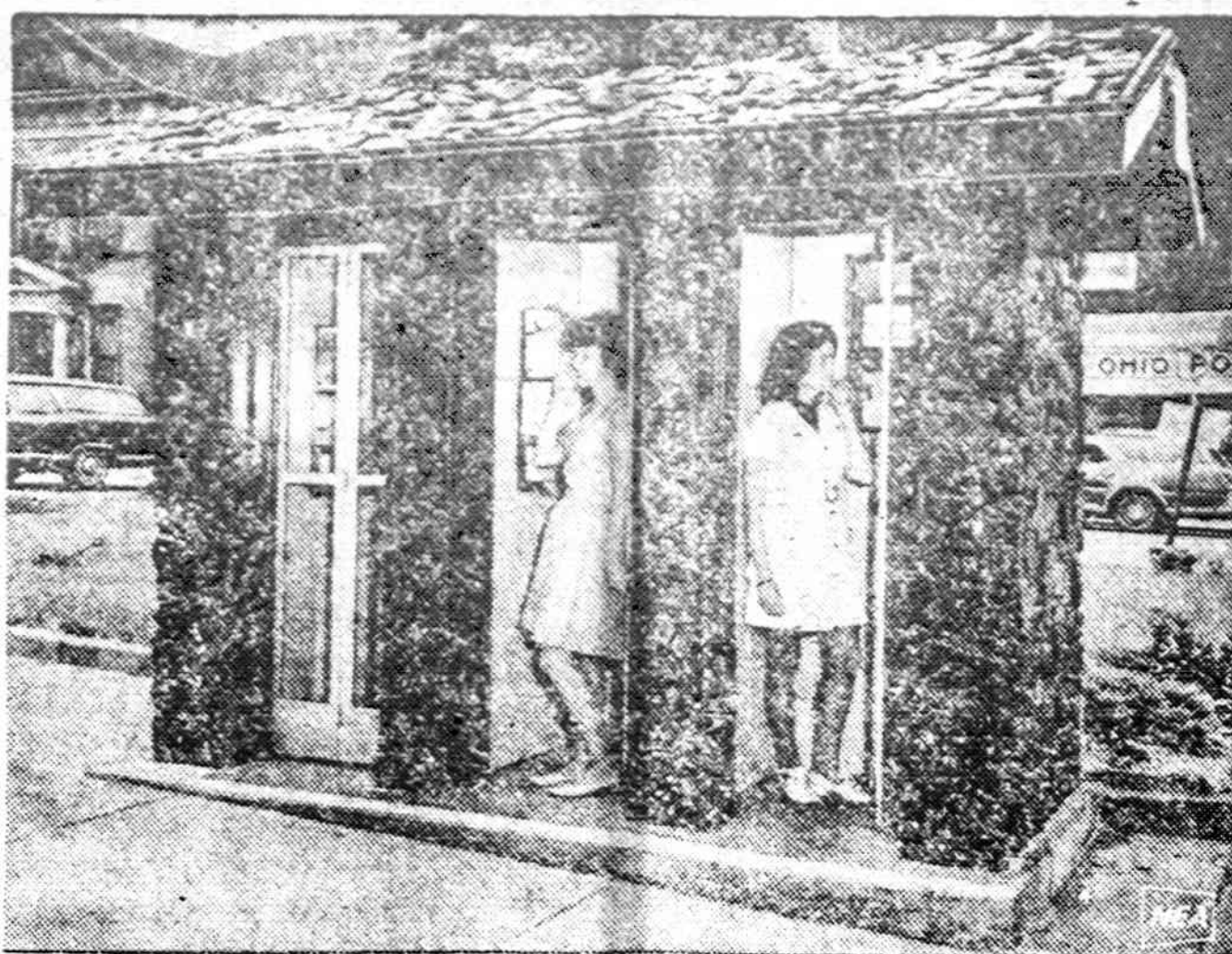
Pradėjo lyti. Dideli lašai, kaip šalti pinigai, byrėjo ant jo veido, nuogos krūtinės ir kojų ir jis vėl pasijuto šaltos upės gila.

Reikalas yra "palaikyti gyvą", tragiškąjį Simo reikalą ir stengtis Simui pagelbėti galimybių ribose, o mažų mažiausiai, kad tokie tragiški įvykiai Jungtinių Valstijų teritorijoje nebesikartotų. Toliau reikalas eina, kad būtų praveistas nuodugnus ištyrimas, dėl ko Simas taip skubiai buvo iš

lumo, purkšdamas ir šokinėdamas, kaip vaikas, ant asfaltuoto, slidaus upės dugno...

Jis praveria duris.

Vestibiulyje stovi jo draugai.

Cadiz, Ohio miesto centre yra telefono būdė, pastatyta iš dviejų tonų akmenų anglių.

Simo Komitetas Bloomingtone

Chicagos lenkų Dziennik

Zwiaskowy korespondencijoje iš Bloomington, Ind., rašo:

Jokiai politinei grupei nepriklausančių piliečių grupė suorganizavo specialų komitetą, pavadintą "The Simas Committee".

103 N. Roosevelt St., Bloomington, Indiana, 47401, kurio tikslas yra Jungtinėms Valstybėms ir pasauliui priminti tragišką įvykį su lietuviu Simu Kudirka, kuris pabėgęs iš Amerikos laivo vėl išduotas sovietams į rankas.

Komitetas susidaro iš studentų ir kitų Bloomingtono piliečių. Komitetas imsis bendradarbiauti su visomis organizacijomis krašte tikslu paleisti apyvartan po visą kraštą "Simo Petición".

Reikalas yra "palaikyti gyvą", tragiškąjį Simo reikalą ir stengtis Simui pagelbėti galimybių ribose, o mažų mažiausiai, kad tokie tragiški įvykiai Jungtinių Valstijų teritorijoje nebesikartotų. Toliau reikalas eina, kad būtų praveistas nuodugnus ištyrimas, dėl ko Simas taip skubiai buvo iš

lumo, purkšdamas ir šokinėdamas, kaip vaikas, ant asfaltuoto, slidaus upės dugno...

Jis praveria duris.

Vestibiulyje stovi jo draugai.

Amerikos laivo išduotas į sovietų rankas.

Politinė padėtis pasaulyje, deja, yra tokia, kad žmonės dėl tautinių, religinių ir politinių priežasčių turi ieškoti prieglobsčio kituose kraštuose ir ta prasme reikia veikti, kad prie glauda tiems žmonėms būtų suteikta.

Platindamas "Simo Petición" ir nuolat diskutuodamas tą tragišką reikalą Simo Komitetas pagelbės sukurti labiau formalią organizaciją, kuri pasistengtų praveisti tarptautinę teisę politiniams pabėgėliams apsaugoti.

Visais tokiais klausimais paklausimus galima siųsti Simo Komitetui aukščiau nurodytu adresu.

Panašus pabėgėlio likimas 1863 metais

John Switalski Chicago Tribune gruodžio 22 d. nr. rašo:

Sukrečiantis lietuvių pabėgėlio ir Jungtinių Valstijų Pakraščio Sargybos įvykis primena panašų negarbingą incidentą Amerikos Civilinio karo metu.

Nepalanki Vakarų reakcija dėl lenkų (ir lietuvių. Vert.).

1863 m. sausio mėnesio sukilimo paskatino Rusiją pasiųsti geros valios misijon savo karo laivyną į Jungtines Valstybes. Esant Amerikos uoste 85 rekrū

Frau Bohlen veido išraiška dirbtinai santūri.

— Atrodai išsigandęs ir šlapias, kaip viščiukas... — Jis girdi balsą ir kvatojimą.

— Prašau į vidų. — Jis sako ir juos išleidžia. — Nepatikėsit, šiandien plaže man pavogė kostiumą... — Jis pradeda ir su malonumu stebi draugų veidus, kai jo nuotykiškai braižo veiksmo eiga jų veiduose.

Kai jis užbaigia:

— Nesirūpink. Karo metas.

— Įsiterpia vienas.

— Padėkok lietuvi ir gal... dievui Perkūnui. Aš prisimenu, vienas visą dieną skambino telefonu namo... Bet rūbų nedrįso per miestą eiti. — Čia visi staiga įsiterpia su fantastiškais nuotykiškai apie drabužių vogimą, bet jo mintys sukasi tik apie jo nelaimę ir tik kalbos fragmentai pasiekia jo ausis:

"...saloj gyveno tris dienas, kaip Robinzonas..."

"...Mirė persišaldęs..."

"...Kaune, žiemą buvo šalta, kad net..."

"...su taksiku, ar ligoninės greitąja, neatsimenu..."

Draugų balsai maišėsi. Jis, lyg sapne, dabar regėjo labai užsiėmusį urvinį žmogų... Jis lupė odą. Sumedžiotas priešistorinis gyvulys nejudėjo ir paklusniai leidosi urvinių žmogų peiliui slankioti po jo skūną...

Ištrauka iš V. Nabokovo romano "Dovana". Ištrauką kiek pakeitė ir sulietuvinavo P. L.

SIMO KRAUJO PUTA

Virpa pakrantėj lapkričio naktį

Mayflower balzganos vėlės:

Sauksmas iš laivo — didis, bekrastis

Iš kapinyno prikėlė.

— Kelia vaizbūnai kruviną puotą, —

Krūpčioja vėlės, — praužvė!

Laisvės maldaujantį žmogų parduoda

Mūsų vaikaičiai už žuvį!...

Plaukia Atlante glostoma vėjo

Simono kraujo puta,

Saukia pasaulį — tylintį, kieta:

— Laisvės! Jau kraujo gana!

S. M. Nomedas

tai jūreiviai pabėgo iš rusų laivų ant rusų karo laivo skersivo ir įstojo į Unijos Armiją.

Vienas tų pabėgėlių nematė su apgailestavimu reikia reikalo slėpti savo lenkiškos pridurti, kad nepaisant didelių pilietybės. Rusams pareikalavio spaudos ir visuomenės pavus jį išduoti, karo sekretorius sibaisėjimo ir protestų visoje Stanton liepė šį lenką pašaukti šiaurėje, prezidentas Linkoln iš fronto linijos Virginijoje ir nas atsisakė įvykdyti reikalą.

ji sugrąžino rusams. Jis buvo vima, kad Stanton būtų pašateisiamas karo teismo ir pakarinlintas iš pareigų...

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos kun. M. VALATKOS parašyta knyga

UŽ LAISVĄ LIETUVĄ

kūrioje autorius nagrinėja gyvus mūsų išeivijos ir pavergtos Lietuvos klausimus, 408 puslapiai, kainą \$5.00.

Knygą gausite pasiuntę pinigų šiuo adresu:

Kun. M. VALATKA

1743 N. Sumer Ave., Scranton, Pa. 18508

UPYTĖS DRAUGISKAS KLUBAS

LINKI VISIEMS

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲJŲ 1971 METŲ

1971 METŲ VALDYBA:

ONA CONDUX, Pirmininkė

JONAS ŠULCA, Vicepirmininkas

ANTOINETTE KALYS, Nufarimų raštininkė

BERNICE ŽEMGULIS, Finansų raštininkė

MARY RADŽIUKENAS, Išdavininkė

ANTANAS RADŽIUKENAS, Maršalka

ONA CONDUX, Korespondentė

Linkim Linksmiausių Kalėdų švenčių ir

Laimingų Naujų 1971 Metų visiems

lietuviams.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ

DRAUGIJA

VALDYBA IR NARIAI

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

visiems bendradarbiams, remėjams ir skaitytojams linki

S E J O S,

Tautinės, demokratinės minties laikraščio, leidėjai, Redakcija ir Administracija

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160

Tel.: FI 4-9033

SIRDINGIAUSI LINKĖJIMAI

KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

NAUJŲJŲ METŲ

Mūsų bičiulius ir kaimynus sveikina

direktoriai, pareigūnai ir štabas

— Jūsų

ŠEIMOS FINANSINIAI SPECIALISTAI

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

TURTAS VIRŠ \$37,000,000.00

UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per month, \$6.00 per 3 months	
in other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year	
10 cents per copy 10¢ on Saturday	
Dienraščio kainos:	
hugavimas ir pristatymas	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsienio:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Nauijienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujųjų Metų, 1739 So. Halsted St., Chicago III, 60608. Telef. Haymarket 1-6100	
Pingus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Linksmų švenčių linkime

Linkime skaitytojams, bendradarbiams, rėmėjams ir visiems geros valios lietuviams linksmų Žiemos švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Dėkojame už atsiųstus sveikinimus, nuoširdžius linkėjimus ir dovanas. Laisvesnės švenčių valandas panaudosime gautus linkėjimus perskaityti ir padėkas parašyti. Šiandien Kalėdos ir Nauji Metai yra dvi skirtingos šventės, bet mūsų eros pradžioje buvo švenčiama viena šventė. Tiksliai laikui bėgant matematiškai pramoko skaičiuoti, o astronomai tuos apskaičiavimus atidžiau taikyti. Kalėdos buvo naujų metų pirmoji diena. Mėnesiai tada buvo po 30 dienų, o metų gale ar viduryje tekdavo dar pridėti po kelias dienas. Atrodo, kad gruodžio 25 dieną pradėjo švesti graikai. Istorikai tvirtina, kad pirmiausia Kalėdos buvo švenčiamos mažoje Eginai saloje, o vėliau jas šventė visa Graikija. Pradžioje šventė buvo ruošiamą graikų dievo Poseidono garbei, o vėliau ji buvo ruošiamą dievui Dionisijui. Tai buvo ne tik Naujųjų Metų, bet ir gyvenimo džiaugsmo šventė. Rudens derlius jau būdavo nuvalytas, javai, daržovės, rygos ir vynuogės surinktos ir išdžiovintos ir naujas vynuogės susifermentavęs. Gruodžio 25-oji buvo metas džiaugsmo šventei.

Istorikai taip pat tvirtina, kad krikščionys pirmą kartą Kalėdas šventė 325-tais mūsų eros metais. Gruodžio 25-oji buvo didėla šventė visose romėnų imperijoje, bet krikščionys oficialiai ją ištraukė tik ketvirtą šimtmečio pradžioje. Katalikų bažnyčios vadovybė įpareigojo vienuolius, vadinamą Dionisijum, tiksliai nustatyti Kristaus gimimo dieną. Jis surinko visus to meto kalendorius, tarėsi su geriausiais specialistais ir nustatė, kad Kristus gimė gruodžio 25 dieną. Katalikų bažnyčia, pasiremdamą vienuolio Dionisijaus apskaičiavimais, gruodžio 25-tą dieną pradėjo švesti kaip Kristaus gimimo dieną.

Matyt, kad vienuolio Dionisijaus apskaičiavimai nebuvo toki tikslūs. Graikijoje gyvenantieji krikščionys buvo tikslesni matematikai. Jie, pasiremami tais pačiais duomenimis, nustatė, kad Kristus gimė sausio 9 dieną, todėl graikai Kalėdas švenčiamos sausio 9 dieną. Dar tikslesni buvo Armėnijos krikščionys. Tais laikais Armėnija buvo galinga valstybė, užimanči didelius Persijos, Rusijos, Turkijos, Sirijos ir kitų valstybių plotus. Armėnų dvasiškai apskaičiavo, kad Kristus gimė, ne sausio 9, kaip graikams atrodė, bet sausio 19 dieną. Armėnai pradėjo Kalėdas švesti ir dar šiandien jas tebešvenčia sausio 19 dieną. Bet lietuvių daugumas, kartu su vakarų pasauliu, Kalėdas švenčia gruodžio 25 dieną, pagal vienuolio Dionisijaus padarytą apskaičiavimą. Švenčių metu pasikeičia sveikinimais, prisimena pagrindinius krikščionybės principus, pasimato su giminėmis, sueina, pasikalba, pasilinksmina...

Šiais metais kalėdines nuotaikas lietuviams sudrums-tė labai žiaurus Amerikos nemokšų pareigūnų elgesys su laisvę pasiekusiu lietuviu jūrininku Simu Kudirka. Visam laisvam pasauliui labai skaudu buvo skaityti aprašymus apie sovietų mušėkų elgesį su beginkliu lietuviu. Suprantame, kad nepatogu buvo ir tiems pareigūnams, neturėjusiems jokio supratimo apie naujus tarptautinius papročius, naujai išaugusių chamų taikomus atsiliekamą. Džiugu, kad kiti Amerikos pareigūnai taip nesielgė su laisvę pabėgusiais žmonėmis, Amerikos vyriausybė ėmėsi priemonių panašiai gėdai išvengti.

Liūdnas buvo ir ponios Marijos Rudienės, šiomis dienomis grįžusios iš Turkijos, pranešimas apie laisvę pasiekusį, bet rusų dar persekiojamą Brazilskų likimą. Sovietų valdžia daro didelį spaudimą į turkus, pabėgėlius kaltina ir šmeižia. Reikia būti labai apdairiems, kad mes patys nepadarytume neatsargaus žingsnio ir nepakenktume laisvę pasiekusiems mūsų tautiečiams... Bet mes girdėjome tikrai vieną liudijimą. Žinome, kad be P. Rudienės, Turkijoje buvo dar kita atstovė, kuri informavo atsakomius mūsų pareigūnus. Laukiame Vliko pranešimo apie jų pasiuntinę padarytus žygius Brazilskams padėti... Laukiame, bet prieš šventes nesulaukėme... Gal čia kaltas ir paštas, kuris kiekvieną metų švenčių metu suslubuoja, bet niekad nebuvo toks netvarkingas, kaip šiais metais. Netvarka pašte kenkia ir laikraščiams, erzina skaitytojus...

Pusantrą tūkstantį lietuvių šių metų gruodžio 5 dieną demonstravo Los Angeles miesto centre. Jie protestavo prieš jūrininko Simo Kudirkos atidavimą rusams. Jie nešė apie 300 plakatų, kuriuose buvo smerkiama JAV Pakraščio Sargybos nutarimas neduoti tremtinio teisų Kudirkai. Jie reikalavo, kad panašūs dalykai Amerikoje nepasikartotų. Foto Alg. Gustaičio

Sovietų pagrobtos lietuviškos žemės

Pačiam okupuotoms Lietuvos šiaurės-rytų iškyšulyje (Ignalinos rajone), kuris okupuotų rusų malone buvo priskirtas prie Lietuvos, yra dalis vieno gražiausių Lietuvos kampelių. Ežerų, miškų, kalvų, klonių apsupti, upelių išraižyti, gilia senovės alsuojantys čia tūno du nedeli miestukai — Gaidė ir Rimšė. Apie šias dvi vietas ir nuo stabaus grožio apylinkės neseniai Lietuvoje pasirodė 421 psl. knyga "Gaidės ir Rimšės apylinkės".

Tai tikrai vertingas ir labai naudingas leidinys. Linkėtina, kad tokių veikalų daugiau pasirodytų, ypač apie rytines, pietines ir vakarines dabartines Lietuvos pakraščio vietas.

Eilė įvairių sričių autorių knygoje aptaria šių dviejų vietovių bei apylinkių istorinę praeitį, verslus, švietimą, sodybas, statybą, žemės darbus, mitybą, pasakas ir dainas, vietovardžius, gėlių darželius, šeimos sudėtį, sveikatingumą, vietos tarmę, tautosaką. Įdėta daug nuotraukų, iliustracijų su meniška apipavidalintu apylinkės žemėlapiu.

Skaitydamas šią knygą tarsi filme seki mūsų tautos dalies laimėjimus, džiaugsmus, kultūrą ir daugelį kryželių vainikuotą jos buitį. Šiek tiek kartelio įneša knygoje įdėtas savos tautos išdėvės Melnikaitės, nuėjusios rusams tarnauti, aprašymas. Išmetus tą nereikalingą ir kokių skyrelių, knygą tenka įvertinti kaip labai naudingą įrašą lietuvių tautos pažinimui ir jos dabarties užtikrinimui ateitai.

Nesigilindami į atskirus knygoje įdėtus aprašymus, liečiančius įvairias gyvenimo sritis, su stokime prie dviejų: šio mūsų žemės kampelio vietovių bei pavardžių šimtaprocentinio lietuviškumo ir tokių pat vietovardžių nusagstytų sričių, pri skirtų sovietinei Gudijai ir Latvijai.

Knygoje yra ilgas Gaidės ir Rimšės apylinkių kaimų pavadinimų sąrašas. Jis skamba grynai lietuviškai — be jokių svetimybų priemaišų. Štai keli iš jų: Kutkutėnai, Pasamanė, Vilkaragis, Rudžiai, Mantvilai, Saukštėliai, Gojus, Magūnai, Tiltelis, Ramybė, Žibakliai ir tt. Ežerai ar jų dalys: Kumelinė, Kupra, Delinis, Raginė, Samanė, Tarbelinė, Žasino ragas, Žilvitynė. Tokle pat mieliai lietuviški upelių, kalnelių, pilkalnių pavadinimai. Tokiais pat lietuviškais vietovardžiais nusagstytos sritys nusilešia į Latviją ir sovietinę Gudiją, kuriai rusai priskyrė didžiulius etnografinės Lietuvos plotus praėjusio karo eigoje. Net ir knygoje ne drąsiai išsitarima, esą: "administracinės šių respublikų (Lietuvos — Latvijos — Gudijos) sienos yra daugiau sąlyginio susitarimo rezultatas ir tiksliai neišreiškia nei etnogra-

finio, nei kalbinio šiame kampelyje gyvenančių žmonių pasiskirstymo..." Lietuvių etnografinės ribos seniau ėjusios toliau į šiaurę ir rytus. Dar ir šiandien daug lietuviškai kalbėti mokančių ir kalbančių žmonių yra gerokai ir toliau į rytus nuo Rimšės ir Gaidės esančiuose kaimyninėse Baltarusijos TSR Brėslaujos rajono apylinkėse, ypač apie Apspą, Peleką, vakarinėse Brėslaujos apylinkėse ir kt. Anksčiau lietuviškai plačiai kalbėta dar ir gretimose Latvijos TSR apylinkėse". (psl. 267—268).

Sovietinei Gudijai priskirtos lietuviškos sritys nėra koks nors "sąlyginis susitarimas", kaip rašoma knygoje, bet rusišką Maskvos imperialisto diktatą. Rusiškam imperialistui lietuviškos žemės yra pakelini "Drang nach Westen", užtat jas ir ryja, kiek tik apžioja. Gudijai priskirtose lietuviškose Apspos, Pelekų ir kitose srityse lietuvių kalba yra persekiojama, bėtkoks lietuviškas kultūrinis gyvenimas užgniauztas, nėra jokios lietuviškos mokyklos, uždrausta lietuviška veikla, uždrausti lietuviški laikraščiai, knygos. Jaunimas mokomas tik rusiškai.

Kodėl taip yra? Kodėl rusišką komunistų skelbiama tautų lygybę ir jų propaguojama laisvę taip žiauriai nesiderina su tikrove? Atsakymą leiskime pasakyti patiam rusišką komunistų inkūrui Leninui. Jis sako: "Pakrapštyk vieną kitą komunistą — rasi didžiuliusis ką šovinizą" (Lenino raštai, t. 29, psl. 172). "Rusijoje didžiuliečiai yra engiančioji nacija" (ten pat, ps. 384). Rusijos valstybėje "kitakilmų engimas yra didelis, negu kaimyninėse valstybėse" (t. 20, psl. 381).

Išdraskymas čia aprašyto gražiojo Lietuvos kampelio, didelių lietuviškų sričių prijungimas prie sovietinės Gudijos, yra rusų įsiveržimas į Lietuvos žemes, arba, anot karčių Lenino žodžių, didžiulio šovinizmo, tikrai sakant, niekšo ir smurtininko. Koks gra tipiškas rusų biurokratas" (t. 36, psl. 558).

Mes, laisvojo pasaulio lietuviai, rusų nualintos, kolonizuotos ir gabalais išdraskytos Lietuvos sūnūs bei dukros, prie šių žodžių nieko negalime nei pridėti, nei atimti, nes apie rusus taip atsiliepia juos gerai pažinojęs rusišką komunistą inkūrą Lenina.

B. Rimkauskas
(Tėv. Žib. Nr. 49).

"NAUJIENOS" SKAITYTOJŲ SROVĖS ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, ŽEININKAI, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

SOVIETINIO POGRINDŽIO DOKUMENTAI

Šių dienų atsišaukimas JAV kų tik gautas atsišaukimo turinys, kuris šiuo metu plinta Sovietijos pogrindyje. Čia jis skelbiamas laisvai išverstas.

Brangūs darbininkai, ūkininkai ir inteligentai! Mauzolejo paunksnyje pasirodė Stalino šešėlis. Budelis, tiek daug kančių atnešęs sovietinei liaudžiai, vėl ant paplato. Ant jo sąžinės guli milijonai nekaltai nuteisti į Sibiro stovyklas. Ant jo sąžinės karo viršininkų, komunistinio internacionalo veikėjų, inteligentijos, mokslo vyrų, gabaus jaunimo kraujas.

Sužukim: šalin stalinizmas! Nes J. V. Stalinas grubiai pažeidė Lenino pradus ir kolektyvę vadovybę. Prasidėjo sauvėlė, piktanaudžiojimas valdžia, nepajobijamas socialistinės santvarkos ir teisės. Jis pridarė daug klaidų žemės ūkyje, kariniuose reikaluose ir užsienio politikoje. Tironas, užurpatorius niekada neatsistos greta Vladimiro Iljo Lenino.

Gėda neatsakingiems veikėjams, kurie pastatė Stalino stovyklą. Istorijos rato atgal nepasuksi! Sovietijos liaudies besąlyginai ir galutinai pasakys: Nėra vietos stalinizmui! Visi skirkim visas jėgas mūsų šalyje socialistinės demokratijos statybai! Nes niekšybės atstatymas prasideda atsiminimų rašymais, kinoteatruose filmų rodymu ir baigiasi Stalino terorui paminklų statymu, kuris sunaikino Lenino žymiuosius bendraminčius: P. Polisevą, S. V. Kasiorą, I. Jakyrą, V. Blucherį, M. T. Tuchachevskį, Bela Kuną ir tūkstantius kitų. Pasityčiojimas iš Lenino turi būti galutinai panaikintas — ir visam!

Už socialistinės demokratijos kovos Komitetas.

Kaip plačiai Sovietų Sąjungoje šis atsišaukimas yra išplatintas, žinių neturima, kaip ir jų nesama apie tai, ar tikrai jau tokio sąjūdžio ten esama?

Sovietinių teismų nutarimai

Lidija Sklarova nuteista 15 metų kalėti už pasikėsinimą užgrobti lėktuvą tikslu išskristi užsienin.

Galina Solovončik, gimusi 1937 m., nubausta 13 metų kalėti už 1969 m. dalyvavimą pasikėsinime užgrobti lėktuvą tikslu pasprukti užsienin. Jos brolis ir vyras to įvykio metu žuvo.

Tos dvi trumpos žinutės pasako, kad Sovietų Sąjungoje jau seniau būta pastangų pagrobti lėktuvus ir sprukti užsienin. Faktiniai tik Brazilskai pirmieji tai įvykdė, nors ir su didėmis kliūtimis.

Birutė Kodienė, gimusi 1910 m., kurį laiką gydėsi psichiatrinėje ligoninėje. Ji klieidėdama išsipašakojo apie 1949 m. jos dalyvavimą partizanų žygiuose Lietuvoje. Ligoninės gydytojas jos tuos klieidėjimus surašė ir įteikė saugumui. 1969 m. ji buvo ligoninėje suimta ir nuteista 10 metų kalėti už tuos įvykius, kuriuose ji dalyvavo prieš 20 metų ir klieidėdama metu pasipašakojo.

Iki šiol Birutė Kodienė laikoma psichiatrinėje ligoninėje, bet nežinoma kur.

Įvairiomis progomis Taškento teismo nubausti šie asmenys už priklausymą įvairioms religinėms sektoms: M. Bareseva, 50 m. amžiaus, 10 metų kalėti, Marija Semenova 13 metų kalėti, E. Kisiaciuk pakartotinai už tą patį nubaustas 10 metų kalėti.

E. Rogaliova kartu su savo dviem giminaitėmis nubausti penkis metus kalėti už priešsąjūdinių veiklų ir atsišaukimų platinimą. Jos visos buvo suimtos 1969 m.

Kino artistė Griunvald buvo suimta 1940 m. ir už priešsąjūdinių veiklų nubausta 25 m. kalėti. 1956 m. buvo amnestuota.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Šie ir kiti panašūs sovietinių teismų sprendimai įrodo, kad Sovietų Sąjungoje nėra taip ramu ir nėra ten visi taip rutenkinti, kaip bolševikų spauda rašo ir įtikinėja. P. B.

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKIŲ VISIEMS KLIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

OFFSET-LETTERPRESS
LAYOUT • ART • TYPE • COLOR PRINTING • ENGRAVING
CARTON INTERLEAVE FORMS • STATIONERY • BUSINESS FORMS
BOOKLETS • PHOTO REPRODUCTION • WEDDING INVITATIONS
1644 South Michigan Avenue
Chicago 26, Illinois
DAPKUS PRINTERS
INTELEC 8-3344

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki savo pacientams, draugams ir pažįstamiems

DR. FRANK PLECKAS, OPT.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Tikrina akis, pritaiko akinius ir "Contact Lenses".

Kalbame lietuviškai

2618 West 71st Street

Tel. 737-5149

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ LINKIŲ SAVO PACIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

DR. A. J. BERTASH

736 West 35 Street

Phone: YA 7-5921

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1971 METŲ LINKI

nariams ir visiems geros valios lietuviams

LIETUVOS VYČIAI

Illinois - Indiana District

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ VISIEMS DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS LINKI

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEVICIUS, Sav.

Telef.: Virginia 7-1250

2457 West 46th Place

Chicago, Ill. 60632

LINKSMŲ ŠV. KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIŲ VISIEMS SAVO KLIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

COMPLETE AUTO SERVICE

STASYS DAPKUS, Savin.

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

4542 So. Western Ave.

Cliffside 4-2241

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

R. Sukauskas-Sakis –
prisiekęs advokatas

Prieš keletą mėnesių čia esu rašęs, jog Rimas Sukauskas-Sakis 1970 m. gegužės mėnesį baigė teisių mokslus. Kad galėtų verstis advokato praktika, jam dar reikėjo būti priimtam į advokatų sąjungą, šiuo atveju į Michigan Bar. Reikalas surištas su sunkiais ir svarbiais egzaminais.

Nepaisant, kad Rimas universitetą bebaigdamas jau turėjo sužadėtinę, kad egzaminams ruošiamasis, kartu ruošėsi ir vestuvėms, vis dėlto egzaminų neatidėjo. Egzaminai įvyko rugpjūčio 17-19, Michigano universitete, Ann Arbor. Egzaminus jis sėkmingai išlaikė. The Detroit News dienraštis lapkričio 22 paskelbė į Michigano advokatų sąjungą priimtųjų sąrašą, kuriame buvo ir Rimas Sukauskas.

R. Sukauskas-Sakis buvo prisiekintas 1970 m. lapkričio 27, Mt. Clements, Mich. Kaip prisiekęs advokatas, teisininko darbą jis pradėjo dirbti Touch Ross kompanijoje, 21 East Long Lake Road, Bloomfield Hills, Mich. 48013. Reikia manyti, kad įgavęs patirties ir drąsos, Rimas netrukus pradės verstis ir privačia praktika. Tokių mums labai reikia, nes Rimas Sukauskas-Sakis yra vienas iš tų mūsų jaunų inteligentų, kurio puičiausia kalba lietuviškai ir nešalina nuo lietuviško politinio bei kultūrinio gyvenimo. Nau-

jam prisiekusiam advokatui linkiu geriausios sėkmės.

Žurnalistų susirinkimas

Lapkričio 13 Lietuvos namuose įvyko LŽS Detroito skyriaus narių susirinkimas. Dalyvavo 11 žmonių, įskaitant ir du svečius. Pirmininkavo skyriaus pirm. Stasys Garliauskas.

Minimi svečiai buvo JAV LB tarybos narė Nijolė Šlapelytė ir Michigano Lietuvių gydytojų sąjungos pirm. dr. Otonas Vaitas. N. Šlapelytė kėlė klausimą, kaip geriau įtraukti į spaudos skaitytųjų bei talkininkų tarpą jaunimą. Dr. O. Vaitas dalinai N. Šlapelytę papildė, iš savo pusės pageidaudamas pastovaus, spaudoje bent tris mėnesius iš anksto skelbiamo, Detroito parengimų kalendoriaus.

Metinį susirinkimą nutarta šaukti 1971-jų sausio gale. Tas susirinkimas nebus tik sausas naujos valdybos rinkimų aktas. Tai bus kartu ir išvyka į svetingus dr. O. Vaito namus, su vaizėmis ir menine programele.

Kalbant apie žurnalistų veiklą apamai, teisingai S. Garliauskas pastebėjo, jog kas ne kas, bet žurnalistai tai tikrai veikia, nes rašo ir rašo. O apie dabartinę valdybą V. Kutkus prasitarė, kad ji yra viena iš veikliausių, nes metų bėgyje surengė pora išvažiavimų.

Pažymėtina, kad iš 9 susirinkime dalyvavusių LŽS narių, 5 buvo LŽS centro valdybos nariai ir tik keturi iš Detroito skyriaus. Reikia manyti, kad me-

tiniam susirinkime dalyvaus, jei ne visi, tai bent dauguma. Tikslī data bus paskelbta vėliau.

Kas kiek surinko
Lietuvių Fondui?

Iki 1970 m. lapkričio 30 deitroiečiai Lietuvių Fondui sudėjo 39,527 dol. LF nariais iki tol tapo 187 asmenys, šeimos, organizacijos. Minėtos sumos tik nepilnus 12 tūkstančių dolerių aukotojai pasiuntė tiesiog į LF centrą Čikagon. Didžiąją dalį čia surinko visa eilė rinkėjų. Konkreciai: 28 asmenys sutelkė 27,886 dol. Jeigu rinkėjų nebūtų buvę, tikrai bent pusė šios sumos dar būtų likusi žadančių ir neprisiruošančių pasiųsti kišenėse.

Čia duodu rinkėjų sąrašą, surinktų sumų dydį ir, skliaustuose, asmenų skaičių, iš kurių auka buvo gauta.

Vytautas Kutkus — 7,447 dol. (45); Vladas Mingėla — 3,885 dol. (toliau "dol." nebežymėsiu) (25); Vladas Pauza — 3,650 (24); Jurgis Mitkus — 2,707 (14); Kazys Sragauskas — 1,539 (12); Stefanija Kaunelienė — 1,233 (7); Kostas Jurgutis — 1,000 (1); Vacys Urbanas — 1,000 (1); Jūratė Pečiūrienė — 700 (1); dr. Povilas Šepetys — 500 (5); dr. Vytautas Majauskas — 500 (5); Vanda Majauskienė — 500 (1); Vladas Staškus — 435 (3); Petras Griškėlis — 400 (4); Jonas Urbanas — 300 (1); Alfonsas

Juška — 283 (1); Birutė Čečkienė — 250 (3); Mykolas Vitkus — 245 (6); Tomas Čiunka — 200 (2); kun. Bronius Dągilis — 200 (2); Petras Vedeika — 200 (2); Jonas Jonynas — 162 (7); Eduardas Milkas — 100 (1); Juozas Racevičius — 100 (1); Jonas Rugienius — 100 (1); Vincas Tamošiūnas — 100 (1); ir Jonas Šepetys — 50 (1).

Lietuvių Fondo Detroito valdymo komitetas laukia naujų aukotojų ir naujų talkininkų.

Simas Kudirka —
kiekvieną dieną

Simo Kudirkos tema Detroito abu dienraščiai (Detroit News ir Detroit Free Press) teberašo kone kiekvieną dieną. Pirmą vedamieji, paskui demonstracijos aprašymai, dar vėliau skaitytojų laišukai, bei Amerikos mastu perspausdinami straipsniai.

Demonstracija, kaip ir Čikagoje, įvyko gruodžio 5, vidurmiesty, prie Federalinių rūmų. Asmeniškai nedalyvavau, nes buvau kelionėje. Iš kitų patyriau, kad dalyvavę apie 500 žmonių, kas Detroitui yra imponuojantis skaičius. Kaip ir Čikagoje, buvo suderinta raudona vėliava, bet išsišokimų prieš JAV valdžią nebūta. Demonstracija buvo parodyta TV žinių metu. Demonstracijai vadovavo Detroito Lietuvių Organizacijų Centras (pirm. Bernardas Brizgys). Ją rėmė visi, įskaitant ir lituanistinių mokyklų vadovybes, išleidusias vaikučius demonstruoti.

Gruodžio pradžioje (deja, nežinau dienos), Detroit News leidėjai priėmė Dloco delegaciją, kurioje dalyvavo pats B. Brizgys, Audronė Vaikėkaitytė ir Saulius Šimoliūnas. Jie įteikė didesnį raštą ir prašė, kad ateity dienraštis būtų palankesnis lietuvių reikalams. Sakoma, kad Detroit News vadovai pažadėjo (žiniau iš R. Valatkos radijo pranešimų). Tikrai, gruodžio 11 dienraščio laidoje, skaitytojų laiškų skyriuje, tilpo ilgų skilčių straipsnis, kuriam dienraštis davė "Lithuanians protest U. S. action" pavadinimą. Str. pasirašytas Bernardo Brizgio (iškritusi "s" pavardės gale) ir Sauliaus Šimoliūno, Dloco vardu. Po protesto dėl Kudirkos išdavimo, suglaustai nupasakojama visa lietuvių tautos tragedijos istorija sovietų - nacių - sovietų okupacijų pasėkoje. Tarp kitko primenama, kad, atsitiktinai, išduotojo pavardė yra ir vieno iš Lietuvos atgimimo šulų, dr. Vinco Kudirkos (šių eilučių autorius, kai tik paaiškėjo išduotojo pavardė, tam tikrą paralelę tarp abiejų Kudirkų išvedė, rašydamas į Nepriklausomą Lietuvą; tas NL numeris Detroito dar nepasiekė).

Gruodžio 12 Detroit News skaitytojų laiškuose tilpo dviejų lietuvių pasisakymai dėl išdavimo: prof. dr. Justino Pikūno ir Lino Stonio. Charakterin-

ga, kad dr. Pikūnas Simą dar vadina Gruzde, kas reiškia, kad laiškas buvo ilgai užlaikytas redakcijoje ir tikrai patvirtina, jog tik po Dloco delegacijos intervencijos buvo atspausdintas. Kaip, pasirodo, reikia su JAV spauda kovoti, net ir tokiu degančiu ir deginančiu klausimu.

Kai kurie Detroito lietuviai: žurnalistai bei visuomenininkai palaiko glaudų ryšį su Washingtonu. Per jų malonę ir šių eilučių autorius yra aprūpintas visų Washingtono laikraščių, visų, Kudirkos tema, straipsnių kopijomis.

Kiek tik mano asmeniškios pa-

žintys siekia, visi yra rašę daugiau ar mažiau laiškus prezidentui, valstybės departamentui, senatoriams, kongresmanams ir akrančių apsaugos vadovams. Gražiausia, kad mie ai rašo, Levek nerag namas, jaunimas, Kankinys imas Kudirka savo kraują padarė didžiausia stebulę, venintali, turbūt, iš viso.

LIETUVOS KAREIVIŲ DRAUGYSTĖ

su Kalėdų šventėmis sveikina visus
narius ir biznierių rėmėjus

1971 metų Valdyba:

K. Šimkus, R. Nartinis, K. Deyekis, C. Genis,
J. Rainis, G. Pocius, J. Vitkus

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki

RICHARDS 43 TAVERNA

JASELSKIAI, Sav.

2659 West 43rd St. 847-8935

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų
Metų linki visiems savo klientams,
draugams ir pažįstamiems

MICHAEL BAJORUNAS IR ŠEIMA

TAVERNA IR DEGTINĖS KRAUTUVĖ

2500 W. 69th St. Tel.: GR 6-9092

Vietos ir užsienio gerinamajam pigausiomis kainomis

Linksmiausių Kalėdų ir laimingųjų Naujų
Metų linkime visiems savo klientams
ir draugams

CLUB MAPLEWOOD

JUOZAS IR ELIA VAICAIČIAI, Sav.
4258 So. Maplewood Ave.
Telefonas: 847-0580

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
visiems savo kostumeriams ir draugams linki

VLADAS B. BIKULČIUS

Lietuviškos užkeigos ir valgyklos savininkas

4845 West 14th Street Cicero, Ill. 60650
Tel.: OL 6-1355

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki visiems draugams ir klientams

JONAS IR BRONĖ BADAUSKAI

Užkeigos savininkai

3238 So. Halsted St. — Tel. DA 6-9460

Season's Greetings

ELECTED OFFICIALS OF THE TOWN OF CICERO JOIN IN EXTENDING
CHRISTMAS GREETINGS AND BEST WISHES FOR A HAPPY AND PRO-
SPEROUS NEW YEAR TO ALL THEIR FRIENDS AND NEIGHBORS IN
CICERO — THE BEST TOWN IN AMERICA.

JOHN KERNER
President

JOHN F. KIMBARK
Town Clerk

FRANK A. MURIN
Assessor

GERALD B. RESNICK
Collector

TED J. ZAREMBA
Supervisor

FRANK A. MUNGAI
Trustee

OTTO F. DANEK
Trustee

BEN DARDA
Trustee

GERALD DOLEZAL, Trustee

ELECTED REPUBLICAN OFFICIALS
TOWN OF CICERO

6 - NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. - WEDNES, DECEMBER 23, 1970

DR. ANNA BALIUNAS
AKIV, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63RD STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
Telef.: PProspect 6-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryti.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
2107 W. 51ST STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą. Pirm. ketv.
1-4, antradieniais 1-5, treč.
ir sekmadieniais uždaryti.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,
skambinti 311-30001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63RD STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryti.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarimu.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį 5-8 val.
antradienį, sekmadienį 2-4 val.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį
nuo 8 iki 12 val. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 12 val. p. p.; sekmadienį ir trečadienį
nuo 9 iki 12 val. p. p.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2619 W. 71ST ST. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, RŪŠLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. R. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija.
Ofisai: 2759 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 val. nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59TH STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penktadienį 9-12 val. vak. Sėkmadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 6-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonai: HE 4-2123
Jei neatsiliepiu, tai telefonai: HE 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS"
JOS TEIKIA GERIAUSIAS
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai.
Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sėkmadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

GRADINSKAS
DE LUXE
VOKIŠKAS
AM - FM RADJAS
\$59.95
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
ATID. SEKM. 11-4

MOVING
Apdrąstas perkraustymas
ir įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARGUS
RADIO SĖMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba kasdien nuo pirmadienio
1-11 val. ryto. Sėkmadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val.
Vakarųskos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu ateinantis (metais rengiatis
važiuoti i Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkumų ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.

WALTER RASK - RASCIUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange istaigai)
Pigus automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69TH STREET
Tel.: RRepublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Nauja, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

THE IRON CURTAIN
ISN'T SOUNDPROOF.
She can't come to you for the truth, but you can reach her.
Radio Free Europe does get the truth through.
Write to Radio Free Europe
Box 1866, Mt. Vernon, N.Y.

today's FUNNY
KIDS WHO ARE RESTLESS IN CHURCH ARE SQUIRMITES
Theme to Marjona Zwinakis
© 1970 by NEA, Inc.
Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" sent to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

A. A. Vytauto Gavelio liudinti

A. A. VYTAUTAS GAVELIS

Žmonių gyvenimo keliai visai susiklosto. Vienus jie veda tiesiai, be jokių ypatingų sukrėtimų, kitus pasitaikiusios kliūtys skaudžiai sukrečia, ar priveda net prie katastrofos. Skaudžios gyvenimo nesėkmės lydoje ir labai jautrių, draugų, kaimynų ir visų pažįstamų mylimą a. a. Vytautą Gavelį.

V. Gavelis gimė 1913 m. spalio 18 d. Alytaus apskr., Seirijų valsčiu. Prieš antrąjį p. karą Miroslavo valsčiu, Maciškoniu kaime turėjo gražų ūkį ir malūną. Dėl savo sumanumo, labai švelnaus ir linksmo būdo apylinkės gyventojų buvo mėgiamas ir laikomas autoritetu. Pas jį visi reikalai esant gaudavo nuosūdinti patarimą, o būdoje — paramą.

I Lietuvą slenkančią antrąją maskolių okupacijai, jis, kaip ir daugelis lietuvių, paliko savo namus ir pasitraukė į vakarus. Po karo, pagyvenęs pabėgėlių stovyklose, išvyko į Kanadą miškių darbams. Vėliau gyveno ir dirbo Sauli St. Marie, Montrealyje ir Toronte. Vėlonis pasižymėjo nepaprastu dosnumu. Kartais net sau nepasilikdamas, remdavo lietuvišką spaudą, organizacijas ar nelaimės ištiktus. Kiekvienais metais du kartus nuvykdavo į Raudonąjį Kryžių ir ten reikalingiems duodavo savo kraujo, Lietuvišką veiklą jam irgi buvo prie širdies. "Dalyvavo "Varpo" ir "Prisikėtimo" parapijos choruose. Jį galėję suklikti visuose lietuvių parengimuose. Visada jis būdavo švelnus, linksmas, gerėjo nuolat, koje ir turėjo apšėdai draugų.

Kanadoje Vytautas sukūrė ir šeimą. Atrodė, kad ir šeimyniniame gyvenime viskas gerai klostėsi. Daug džiaugsmo buvo kai susilaukė vieno, o paskui ir kito sūnaus. Savą šeimą nepaprastai mylėjo. Bet atsitiko taip, kad vieną dieną šeima suiro. Jautriam Vytautui buvo toks smūgis, kurį tik įtempus visas jėgas galėjo atlaikyti. Tos šeimyninės nesėkmės jis buvo labai skirstas ir prisilegęs. Bet ir gyvenimas atskirai nuo savo vaikų, jiems atduodavo viską, iki paskutinio cento. Skaudžiausiai jis pergyveno tai, kad vaikai buvo nuteikti net jo pavardės atsisakyti.

ting vių okupuotų tautų žmonių Rytų Europoje, atgauti savo laisvę su Amerikos pagalba. Net Gestapo, gražindami 1940-41 metais atgal per sieną i Lietuvą sau nepageidaujamus elementus, neįsivadė jų rusams, kurie tuo metu jau buvo Lietuvą paverge. Bet dabar, amerikietis, laisvės ir tarptautinio teisingumo simbolis, stovėdamas ant suvereninio Amerikos laivo denio Amerikos vandenyse, leidžia rusų būdeliams sulipti i jo laivą ir pagrobti laisvės prašantį žmogų...

Pasitikejimas Amerika gavo smūgį didesnį negu daugelis įsivaizduoja. Amerika šiuo metu netenka milijonų tylinčių, bet viltingai ryžtingų, sąjungininkų kitapus Geležinės Uždangos...

SKAITYK KASDIEN
NAUJENAS
IR TETIŠKUS
Lietuvių tauti perla ir parduoda ir prekes suvimo tikrai per
NAUJENAS

ŽVAIGŽDĖS SCENOSE

Gerai scenos veiklas yra pirmoji sąlyga sėkmingai teatro pradžiui. Jis iškvepia megejus i žvaigždes, išaugina abejingą publika nuolatiniams megejais, kurie drauge su artistais pergyvena scenos burtų žavesi. Artėjant teatro sezonui, jau dabar reikia paminti veikalus. Naujienose yra galimybė gauti naujausius teatro leidinius.

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI. Gražiai išsistvinti, kietas drobes virste 180 psl. knyga. Jole du vaidinimai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veiksmų linksmas nutikimas, taip pat "Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidinimas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puikus leidinys kiekvienam knygos megejiui.

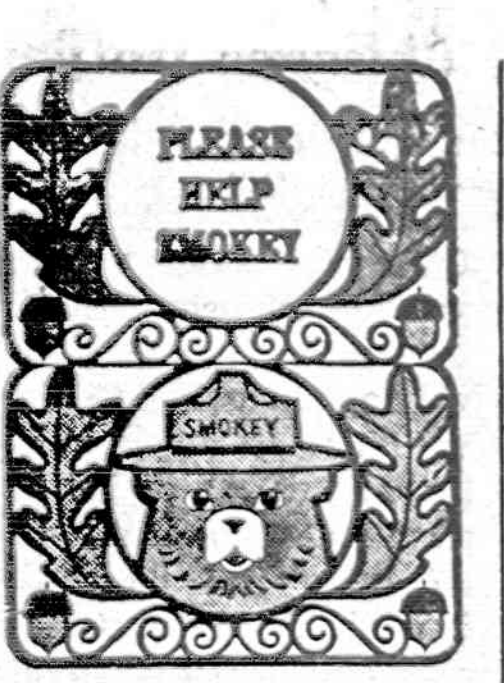
Anatolijaus Kairio trys knygos: VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė komedija, premijuota Čikagos Scenos Darbuotojų S-gos, kietais virste 180 psl. knyga. Kaina 1.00 dol. DIAGNOZĖ, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol. LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pjesė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai būna esminiu gyvuli esančioms scenoms megejų grupėms ir trupeliu naujienų cizams, kad lietuviškas žodis, pagarbiai ir didingai ištartas scenose, išliktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir širdyse.

NAUJENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

A. A. MARIJONA ZWINAKIS
VALŪNAITE
Gyv. 3410 So. Wallace Street
Mirė 1970 m. gruodžio 21 dieną, sulaukusi 78 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Alytaus apskr., Miroslavo parapijoje, Varanauskų kaime. Amerikoje išgyveno 58 metus.
Paliko nuliūdę: sūnus Thomas, marti Adelle, 2 anūkai — Susan ir Robert, du broliai — Antanas Valūnas, gyv. Wilkes-Barre, Pa. ir Julius Valūnas, gyv. Toronto, Ont., Canada bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Priklausė Zemaityų Kultūros klubui.
Kūnas pasarvotas J. F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituania Ave. Ketvirtadienį, gruodžio 24 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas i koplyčią i Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Marijonos Zwinakis gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime i suteikti jam paskutinį pataravimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: sūnus, broliai, gimines.
Laid. Direktoriaus Jurgis F. Rudminas. Tel. YARDS 7-1138.

A. A. CHARLES WIRKUTIS
Gyv. 6134 West Addison, Chicago, Ill.
Mirė 1970 m. gruodžio 20 d., 5:00 val. ryto, sulaukęs 82 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 63 metus.
Paliko nuliūdę žmona Bessie (Teršinskaitė), sūnus Frank Yuzapavik, marti Genevė, žentas Steve Borucki, — mirusios dukters Stella vyras, sesuo Marcela Morris, brolis Anthony Wirkutis, jo žmona May, du anūkai — Leo ir Ralph Yuzapavik, sūnėnai — Stanley Morris, jo žmona Dana, Walter, jo žmona Marie, Leland, jo žmona Gloria, Elvin, jo žmona Alice ir Joe, jo žmona Jane, Wirkutiai bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Vėlonis buvo brolis mirusio Joseph Wirkutis.
Kūnas pasarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. Ketvirtadienį, gruodžio 24 d. 10:00 val. ryto įvyks su vėloniu atsisveikinimu apelsos ir po jų bus lydimas i koplyčią i Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Charles Wirkutis gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime i suteikti jam paskutinį pataravimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, gimines.
Laid. Direktoriaus Donald Petkus. Tel. 476-2345.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63RD STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios geles ir vainikais antkapių papuošimai ir sezoninės kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
RRepublic 7-8600 RRepublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANIA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANIA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69TH STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23RD PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162ND ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Kaip CTA tvarko Chicago trafiką

Administracija kalta, kad autobusuose daugėja organizuoti keleivių apipilėjimai

Chicago Today bendradarbiaus C. Owsley-Shepherd gruodžio 16 d. laidojo rašą, kad kriminalas ir smurtas Chicago Transito Administracijos sistemoje (CTA) nuolat didėja, kadangi dėl netinkamų policijos operacijų publika mažai apsaugos tegauja.

Saugumo stoka šioje masinės transportacijos sistemoje yra viena iš priežasčių, kad keleivių (autobusais važinčiuojančių) skaičius iš 1 milijono 1940 metais, kuomet CTA buvo įsteigta nukrito iki 427,524,000, tai yra nukrito daugiau kaip per pusę 1970 metais.

Chicago Today du mėnesius daryti tyrimai nustatė, kad: — CTA turi nuosavą policiją, kuri yra tvarkoma tokiais patys lygiais, kad verčia nieko neįvykti. CTA saugumo vyrai negali imtis tirti vykstančio kriminalo be specifinių instrukcijų iš administracijos!

CTA autobusų šoferiams įsakymai neiti gelbėti keleivių užpuolimo ar apipilėjimo atveju.

CTA policininkams, kurie nubėgi ir tunelį išgirdę, mirtiną riksmą, buvo pagrasinta atšaukimo iš tarnybos.

CTA valdininkams uždrausta areštuoti kitus CTA tarnautojus.

Chicago policijos atsakomybė pabrėžta saugoti "L" traukinių ir požeminių tiktų parastimo būdes ir platformas, bet jie neturi tarnybiškai važinėti CTA autobusuose, CTA patvarkymu net pagalbos skubantys Illinoiso universiteto ir panašiai...

Chicago Circle uniformuoti policininkai nebuvo praleisti į traukinį, kol neapsimokėjo važmos tiketus! CTA detektyvai tik retais atvejais skiriami į autobusus, važinėjančius kriminalo apsaugomis miesto dalimis ir banditai tai gerai žino. Pavyzdžiui, praeito lapkričio 25 d. šeši vaikai, vienas revolveriu ginkluotas, patį gyviausio judėjimo metu sulipo į autobusą Harvard St. ir Campbell Ave. kampe ir apipilė keleivius, atimdami iš jų \$1200 pinigais, laikrodžius, brangenybes, kredito korteles ir čekius, ir nenubausiti pabėgo.

CTA turi 70 vyrų policijos, kurie turi savo superintendantą su pavaduotoju (deputy), viršininką, keturis leitenantus, 9 seržantus, 7 civilius detektyvus ir 47 uniformuotus patrulius. Ką jie veikia? Paaikšina CTA general. menagerio Thomas O'Connor praeito kovo 31 dienos įsakymas CTA saugumui:

"Sekančiais atvejais CTA policija neprivalo teikti pagalbos, jei nėra specialiai pareikalauta iš transportacijos superintendente:

1. Atveju, jei kriminalas vyksta prieš administraciją (authority) pareigas einanti CTA tarnautoją ir CTA keleivį.
2. Jei CTA vežime ar nuosavybėje vyksta sąmyšis arba raudasi miegantis ar pasigėręs asmuo.
3. Didelio masto įvykiai, kaip susidūrimai, nuvažiavimas nuo bėgių, gaisras, riaušės ir panašiai..."

DAUŽVARDŽIŲ SVEIKINIMAI IR LINKEJIMAI

Nepajėdami visus draugus ir brangius tautiečius atskirti Kalėdų švenčių proga pasveikinti ir Laimingų Naujų (1971) Metų palinkėti, sveikiname visus viešai, linkime visiems laimingų Naujų Metų.

Prašome visus ir kiekvieną prisidėti prie Lietuvos laisvinimo. Atsiminkite Simą Kudirką ir surakintą lietuvių tautą.

Lietuvos Generalinis Konsulas
Dr. P. Daužvardis ir Jūzė Daužvardienė

KAD NEPAMIRSUS

Visi nepiliečiai privalo sausio mėnesį pakartoti savo registraciją

Jungtinių Valstybių Teisingumo Departamento Imigracijos ir Naturalizacijos Istaiga iš anksto perspėja, kad sausio mėnuo yra visiems svetimšaliams, kurie nėra JAV-bių piliečiai, savo adresų registracijos mėnuo. Nesiregistravimas yra baudžiamas suėmimu ir išstėmimu. Užmiršimas nėra patsiteisinimas.

Užsiregistruoti, reikia nuvykti į bet kurį Jungt. Valst. pašto istaigą arba į Imigracijos ir Naturalizacijos istaigą, ten paprašyti Address Report Card, Form 1 - 53. Tą kortelę užpildžius, reikia ją pasirašyti ir įteikti pašto istaigos valdininkui arba Imigracijos ir Naturalizacijos istaigai. Kortelės nesutepti ir nelankstyti. Tą atlikti per sausio mėnesį.

Kortelėje, be adreso, dar reikia įrašyti kada ir per kurį punktą imigravę į JAV-bes savo gimimo datą ir vietą, tautybę ir savo kaip svetimšalio registracijos numerį. Tas numeris randamas kortelėje, kurią kiekvienas svetimšalis gauna atvykęs į šią šalį. Įrašant savo registracijos numerį, nepamirškite įrašyti ir raidę "A", kuri yra numerio priešakyje.

KEICIANČIŲ GYVENAMĄ VIETĄ

Teisingumo Departamento, išleistoje brošiūroje be to primenama, ko daugelis galėtų nežinoti ar pamiršti, kad pakeitus gyvenamąją vietą reikia nedelsiant pranešti Imigracijos ir Naturalizacijos istaigai savo naują adresą.

Į klausimą: Ar yra istatyme kas minima apie adreso pakeitimą persikėlus į kitą vietą? atsakymas yra toks:

Taip. Kai svetimšalis pakeičia savo adresą, jis tokį pakeitimą turi pranešti dešimties dienų bėgyje. Tada jis padaro gaudamas iš artimiausios Imigracijos istaigos arba pašto istaigos adreso pakeitimo kortelę ir tą kortelę užpildydamas.

Simas Kudirka buvo Lietuvos pilietis

Res. Baltica redaktorius Adolf Sprudzs laiške Chicago Tribune rašė: Oficialūs ir neoficialūs pranešimai apie tragišką lietuvių jūrininko pastangas pasiekti laisvę Jungtinių Valstybių Pakraščiu Sargybos laive Vigilant praeito mėnesio galbūt svarbi šios bylos juridinė aspektas.

Tai yra faktas, kad JAV vyriausybė niekad nepripažino sovietams nei de facto nei de jure Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijos. To nepripažinimo politikos rezultate Lietuvos pilietybė legaliai tebeegzistuoja, nepaisant kad sovietai Lietuvą yra okupavę.

Tai gi jūrininkas Simonas Kudirka labai galėjo būti Lietuvos pilietis ir dėlto atsėdęs JAV teritorijoje (Pakraščių Sargybos kuteryje) būti gėlojamas Lietuvos atstovybės, kuri yra pilnai pripažinta ir akredituota prie J. A. V. vyriausybės. Turint galvoje kas atsitiko su Kudirka, aš patariu, kad Lietuvos atstovybė čia gali turėti legalų reikalą prieš atsakingus Pakraščiu Sargybos pareigūnus ir Valstybės Departamentą.

— K. P. Deveikis, SLA 301 kuopa, Cicero, sako: "SLA apdraudos organizacija yra ne tik suaugusiems, bet ir jaunamėiams. Tad, tėveliai, apūpinkite savo vaikučius ir kraukite jiems krauti. Yra apdrauda, kurią gyvas būdamas gali atsiimti. Pasinaudokite naujais patvarkymais. SLA kuopos yra kiekvienoje kolonijoje."

PRAGYVENIMO KAINA

Keturių narių šeima pragyventi mieste vidutinišku standartu

Japonijos Kamogawa akvariume treneris įkiša galvą į pusantros tonos banginio snukį. Tai yra pavojingas triukas.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

TYPIST — CLERK

Ad. business. 2 brocks from Union Salary comm. with experience. S salary comm. with experience.

KENNEDY & KENNEDY CO.

522 So. CLINTON
341-1122 for appt.

GENERAL OFFICE

Permanent position in pleasant Loop office of Trade asse. 5 day week. Good figure aptitude, typing, short-hand, varied duties.

Call 427-2811 Mr. Larson

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDOUDAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
80% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 KAMB. BUTAS
2-tram aukšte su baldais suaugusiems. Skambinti po 4 val. vak.
Tel. WA 5-6616

dartu kaštuoja metams \$10,664, pragyventi žemu standartu kaštuoja \$6,969 ir pragyventi aukštu standartu — \$15,511, apskaičiavo valdiškasis Darbo Statistikos biuras Washingtone, paimdamas praeito pavasario skaitmenis, kurie dėl infliacijos buvo 6 nuosimčiai aukštesni negu praeitais 1969 metais.

Kita valdžios statistika rodo, kad 45 milijonų eilinių Amerikos darbininkų — didesnioji visos JAV darbo jėgos pusė — uždirba vidutiniškai tik po \$121 savaitę arba \$6,292 metams.

Daugiausiai visoje Amerikoje uždirba Aliaskos darbininkai, kur žemesnės kategorijos metinis uždarbis yra \$10,783, aukštesnės yra \$14,585 ir aukštesios \$20,301.

TRUMPAI

— Ona Atkočiūnienė užsąkė vieneriems metams Naujienas kaip kalėdinę dovaną savo tėvams Juozui ir Marijai Bosams. M. Bosienė yra žinoma Alvudo bendradarbė.

— Danutė ir dr. Pranas Jarai Highland, Ind., išvyko atostogų į Floridos valstiją.

— Gayle Yoksis, St. Francis kolegijos, esančios Joliet, Ill., studentė yra rekomenduota ir bus įrašyta į Amerikos aukštųjų mokyklų vadovaujančių studentų 1970-71 m. metraščių. Jos tėvai gyvena Chicago pietvakarių apylinkėse.

— Elena Šiurnaitė, veikli Lietuvių skaučių organizacijos, Kalėdų atostogų proga išvyksta į Kalifornijos valstiją. Ji nori patirti tenyškias sąlygas gyventi ir tėti studijas. Jos 14 metų brolis Antanas, LaSalle aukšt. mokyklos studentas, palydi tolimoje kelionėje.

— Romanas Raudonikis iš Dunedin, Naujosios Zelandijos, rašo Chicago Tribune dienraštyje, kad lietuvių jūrininko Simo Kudirkos išdavimas sovietams turi sunkias pasekmes Rytų Europos pavergtų tautų laisvės viltims. Laiškas taip pat smerkia komunistų žiaurumą ir Amerikos Pakraščiu Sargybos pareigūnų elgesį.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIE NAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dvieju aukštų namas, moderniški ir nauji įrenginiai — jūdi vieta — labai geras buisnis, lengva aptarnauti.

3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000.

11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 43rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO.

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvius, Mercedes, Porsčius ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrė mechaniką, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

TEL. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliniai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINI

DIENRAŠTĮ "NAUJIE NAS"

ŽMONES PERKA NAMUS

LENGVU \$14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitai pirkėjui \$77,000.

2 GERI MŪRINIAI NAMAI Brighton Parke. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nupirksi už \$52,500.

5 BUTŲ SVIESUS MŪRAS ir 3 auto mūro garažas, pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos, atiduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS, Marquette Parke centriniame gatvėje. Kaina — susitarsim.

PUIKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūro. \$19,600.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDOUDAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PROspect 8-5454

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas padarytas šildomam poortėje. Šiluma gazu, moderni virtuvė ir vonia, 2 automobilio garažai. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (virtus neužbaigtas), apynaujis mūrinis. Šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilio garažai. Šoninis įvažiavimas, platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinis rezidencija. Šiluma gazu, 1 1/2 auto garažas, platus sklypas. \$18,900.

2 PO 6 MŪRINIS. 2 atskiri karštu vandeniu šildymai gazu. Modernios virtuvės, 2 automobilio garažai, Marquette Parke. \$32,000.

2 PO 5 1/2 KAMB. RŪSYJE. Šiluma gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė, Gage Parke. \$43,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS RŪSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, garažas, Marquette Parke. \$52,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visus rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius taisome arba naujus idedame.

KAMINUS ĮVALOME ir patalio-me. Nudžiosime namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame drausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIE NAS"

— TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNIEJE

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5%
Passbooks
5 1/2%
Investment bonus plan
\$1,000 minimum
\$5,000 minimum
2 year certificate
6%
\$1,000 minimum
1 year certificate
5 1/4%
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos" dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada... Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga "Naujienų" prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą nežiūrint nuotolių ir bus ištikimu ryšinininku visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRAŠOME NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu \$20.00. Prašau siuntinėti "Naujienas" kaip Kalėdinę dovaną metams (pusė metų \$11.00).

VARDAS, PAVARDE

NR. IR GATVĖ

MIESTAS VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, vardas

Adresas:

SKELBKITĖS NAUJIE NOSE

8 — NAUJIE NOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES., DECEMBER 23, 1970